

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-23

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPJŪTIS — AGUSTIN 19, 1986

Nr. 161

Aušra Nr. 49(89)

Prieš 30 metų

Iš savo atsiminimų

A. VIENUOLIS

Metrikų knygoje yra užrašyta, kad aš atsiradau šiaurėje gražiame pasulyje 1882 m. kovo mėn. 26 d., Užuožerių lyčioje (kaime), Anykščių apskrityje, Ukmergės pavietį apskrityje, iš tėvų ūkininkų ulijono ir Rozalijos Barauskaitės Zukauskų. Pakrikštijęs mane Anykščių lebonas kun. Jagminas Jntaniuka, vadinasi, Antanu. Šrikštėtais buvę Seiminisčių ulyčios Antanas Rožanas r mūsų kaimynė Marijona Meškauskaitė. Abu dori, auris ir geraširdiški praščio: eliai.

Apie pirmąsias savo gyvenimo dienas ir metus aš, žinoma, neatsimenu, bet vėliau virvalienė bobutė mano motu: ei pasakiusi: „Tavo berniukas arba kunigu bus, arba visai negyvens“. Tokia savo pranašyste Virvalienė mano motutės nenudžiuginusi ir neišgądinusi: ji pagalvojęsi, atsidususi ir pasakiusi: „Tebūnie Jo valia šventa“.

Kaip Tamstos matote, pirmoji Virvalienės pranašystė neišsipildė: kuniguos aš neišėjau; antroji gi, kai Jūs skaitysite šitą mano raštą, jau bus įvykusi — manęs jau nebus gyvųjų tarpe. Vadinasi, antroji Virvalienės bobutės pranašystė išsipildė...

Kada ir kur gimiau, šiaurėje rašte atžymėjau pats savo ranka; mano gi mirties metriką surašė Jūs patys, aš tik palieku Jums vieną neužpildytą eilutę. Mirė...

Parašykite kur ir kaip aš persikėčiau su šiuo gražiuoju pasauliu. Be to, biografijos tikslumo dėliai, prašysiu atžymėti ir kur aš palaidotas būsiu, ar ten, kur gyvas būdamas troškiau ir svajojau, būtent, Anykščių (Laidiškių) piliakalnio šiaurės pusės papėdėje, Jono Biliūno kapo šone, ar kur kitur. Ir šiam įrašui

palieku Jums vieną neužpildytą eilutę...

Savo amžino atilsio vietoje aš buvau nurodęs savo žmonai Leokadijai, sūnui Stasiui ir Kauno valstybinio dramos teatro aktoriumi Antanui Mackevičiui. Bet žmona, jei mane pergyvens, ir be mano pakasynų turės daug rūpesčių; sūnų gali paveikti giminės laidoti ten, kur patogiau, o kolei žinia apie mano mirtį pasieks Kaune Antaną Mackevičių, galbūt jau po kiek laiko, ir aš būsiu užbertas žemėlėmis ten, kur ir nesitikėjau. O norėčiau Anykščių piliakalnio papėdėje dėl to, kad aš gyvas būdamas praleidau ten tiek daug gražių, įkvėpimo pilnų valandų. Be to, aš ten, kalnuotų kalbų paslaptingume ir ošiančių pušaičių ramume atsikvėpdavau ir tai, apie ką kadaise, savo jaunystės dienoje yra dūmoję-svajoję du anykštėnai poetai Antanas Barauskas ir Klemensas Kairys, kuris „kits kitą broliais vadinė ir kitas kito tylėjimą mokėję suprastai ir pagerbti“. Vienas jų „Anykščių Šilelio“ poemos kūrėjas, vėliau šventos kūrybos ugnį drungna teologijos scholastika pakeitęs ir dievota atsikvėpdavau ir dainelės „Dienelė brėkšta“ autorius, nemaža ir kitų eilėraščių bei piešinių sukūręs, pasak Biržiškos V. „devynių gabumų žmogus, kaip meteoras pralėkęs pro Lietuvos padangę ir jokio pėdsako nepalikęs; taip gražiai savo tėvynėje pražydes — per metus Pauralio (Sibiro) taigoje nunykęs“... Jūs prisimindamas ir jų svajas spėdamas, ir aš čia apgalvodavau savo užsibrėžtus kūrinius, apsvarstydavau savo vargus, bėdas ir pasisėmęs jų, pasiryždavau tolimiesiems žingsniams ir žygiams. (Bus daugiau)

Kongresas mažina lėšas gynybai

Washingtonas. — Praėjusią savaitę prezidentas gavo iš Kongreso kelis skaudžius smūgius. Vienas buvo griežtų ekonominių sankcijų Pietų Afrikai paskelbimas. Kitas — Atstovų Rūmų gynybos lėšų sumažinimas.

Atstovai savo kalbose kaltino prezidentą, kad jis nieko nedaro ginklų kontrolės reikaluose. Jie reikalavo sustabdyti branduolinių ginklų bandymus, ko seniai reikalauja ir Maskva. Atstovų Rūmai 255-152 balsais paskyrė gynybos reikalams 286 bil. dol. (Reaganas prašė 320 bil. dol.)

Nemažai paliesta prezidento erdvės gynybos ginklų programa. Prezidentas prašė ginklų tyrimams ir bandymams 5,3 bil. dol. Atstovų Rūmai paskyrė tiems reikalams 3,1 bil. dol. (Senatas, kaip žinoma, yra pasakyjęs 3,9 bil. dol.)

Prezidentas Reaganas šeštadienio radijo pareiškime kaltino Atstovų Rūmus, kad jie atidavė Maskvai stambiają pergale ir sudavė nemažą smūgį Amerikos krašto apsaugos politikai. Sovietų delegacija tikriausiai nesupranta, kaip JAV įstatymų leidėjai atidavė

jiems Washingtone tai, ko jie negalėjo laimėti Zenevoje, pasakė prezidentas. Sovietų strategijos planuotojai nelaukė smūgių, kuriuos sudavė Amerikos gynybai Atstovų Rūmai, pasakė prez. Reaganas.

Naujas laivas

Groton, Conn. — JAV karo laivynas perėmė naujai pastatytą „Trident“ povandeninį laivą. Jo krikštą bandė suardyti „taikos mylėtojai“, protestuodami prieš branduolinius ginklus. Policija suėmė 12 asmenų.

Naujasis laivas, baigtas statyti 1985 rugsėjo mėn., pavadintas „Nevada“ vardu. Jis yra 560 pėdų ilgio, gali nešioti 24 branduolinius raketinius su daugiagalviais užtaisais.

Riaušės Pakistane

Islamabadas. — Pakistane toliau tęsiasi neramumai ir riaušės. Policijos dalinys Karachi mieste suėmė 60 pakistaniečių, kurie reikalavo paleisti iš kalėjimo suimtus opozicijos partijos vadovę Benazir Bhutto. Nuo praėjusio ketvirtadienio riaušės žuvo jau 9 žmonės. Minios žmonių puolė geležinkelio stotį, malūno įrengimus ir banko pastatą.

Jeruzalėje įvyko piktos buvusių sovietų žydų demonstracijos, protestuojančios prieš vyriausybės derybas su Sovietų Sąjunga. Susitikimas įvyko Helsinkyje, kur buvo pasitarimai apie konsularines sutartis pasirašymą. Buvęs politinis sovietų kalnys Ščaranski patarė vyriausybei reikalauti žydų emigracijos palengvinimo, prieš suteikiant sovietams bet kurias nuolaidas.

Senatas skelbia P. Afrikai sankcijas

Washingtonas. — Baigdamas sesiją prieš vasaros praturką, Senatas penktadienį didele balsų persvara (84-14) paskelbė gan ketas ekonomines sankcijas Pietų Afrikai, nors joms nepritaria prezidentas Reaganas, ne kartą pasakęs, kad jis sankcijas vetuos. Senato sankcijų versija kiek skiriasi nuo Atstovų Rūmų priimtų sankcijų. Abiejų rūmų konferencija po atotogų bandys ieškoti kompromisų, suderinti abiejų sankcijas.

Senate visi demokratai balsavo už ekonomines sankcijas. Prie demokratų prisidėjo ir 37 respublikonai. Tai aiškinama rinkiminių metų spaudimu. Daug respublikonų senatorių yra iš valstijų, kur daug juodųjų balsuotojų.

Senato sankcijų projekte draudžiama importuoti iš Pietų Afrikos plieną, uraną, akmenis anglį, geležį, tekstilę ir žemės ūkio produktus. Draudžiama pirkti gaminius iš suvalstybtųjų bendrovių. Draudžiama investuoti Pietų Afrikoje į naujus projektus, draudžiama skolinti pinigų P. Afrikos vyriausybei. Draudžiama Pietų Afrikos lėktuvams nusileisti Amerikos teritorijoje.

Kaip žinoma, pernai pats prezidentas Reaganas paskelbė kai kurias sankcijas: uždraudė aukso monetų „krugerandų“, ginklų ar karinių mašinų importą iš P. Afriką kompiuterių dalis, uždrausta skolinti P. Afrikos vyriausybei pinigų.

Senato spaudimas numato atšaukti prekybos varžymus, jei P. Afrikos vyriausybė paleis iš kalėjimo juodųjų vadą Nelson Mandelą, atšauks pavojaus stovio suvaržymus, paleis politinius suvaržymus, paleis politinius juodiesiems gyventi ir dirbti, kur jie nori ir leis laisvai veikti demokratinėms politinėms partijoms.

Pastorius Jesse Jackson pranešė savo gerai išgarsintą kelionę po Pietų Afrikos kraštus, sustodamas Nigerijoje. Jis lankys šešias valstybes. Savo

kalbose Jacksonas ragina visai nutraukti bet kurią prekybą su baltųjų valdoma P. Afrikos respublika. Jei nuo sankcijų nukentėtų kaimyninės šalys, pastorius ragina JAV administraciją paskelbti didžiulį ekonominę paramą, lyg afrikietiška Marshallio planą.

P. Afrikoje kalėjimuose apie 600 politinių kalinių pradėjo bado streiką. Kalinių dauguma sumiti pagal valdžios paskelbtą birželio 12 d. pavojaus stovį, kuris suteikė policijai nepaprastą galios suminti ir laikyti įtariamuosius. Praėjusią savaitę pirmadienį daug nemalonių vyriausybės padarė Durbano provincijos aukščiausiasis teismas, nusprendęs, kad vyriausybės paskelbtos pavojaus stovio taisyklės nėra legalios ir, jas paskelbdamas, premjeras Pieter Botha peržengė savo galios ribas. Kitos provincijos panašus teismas pripažino valdžios įstatymus legaliais ir galiojančiais. Šią savaitę sprendimą turi padaryti dar aukštesnis apeliacinis teismas.

Filipinai bijo naujo perversmo

Manila. — Filipinų štabo viršininkas paskelbė įsakymą apie vidinės karininkų drausmės reikalus. Mažiausias įsakymų ignoravimas bus skaudžiai baudžiamas. Ypač daug netarkos pastebėta karininkų perkėlimo klausimuose. Vyriausybei rūpi, kad vienoje provincijoje nebūtų Marcos rėmėjų koncentracijos. Kai kurie karininkai nenori palikti senų savo tarnybos vietovių.

Prezidentė Aquino šiomis dienomis planuoja vykti į Indoneziją ir Singapūrą. Filipinų vyriausybės sluoksniuose bijoma, kad jai išvažiavus, buvusio prezidento šalininkai gali vėl bandyti paimti valdžią, ką liepos 6 d. bandė Arturo Tolentino, buvęs kandidatas į viceprezidento vietą. Jo maistas tęsiasi tik 36 val.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Peru centrinio banko prezidentas Leonel Figueroa pranešė, kad Peru valdžia sumokėjo 35 mil. dol. skolos Tarptautiniam bankui, kuriam jie iš viso yra skolingi 192 mil. dol. Peru prarado skolinimo teises, kadangi ši skola turėjo būti sugrąžinta iki rugpjūčio 15 d. Prezidentas Alan Garcia atėityje nebebus daugiau paskolos. Tačiau tuo pačiu buvo suteikta nauja paskola Ecuadorui. Iš viso Peru yra skolinga 703 mil. dol. Tarptautiniam bankui.

— Sen. Richard G. Lugar sekanciją savaitę lankysis Filipinuose. Jis tik prieš 7 mėn. buvo Filipinuose, kur tuo metu stebėjo rinkimus, kuriuose pralaimėjo Ferdinand E. Marcos. Senatorius taip pat aplankys Formozą, Indoneziją, Australiją, Naująją Zelandiją ir Fijį salas ir visur tarsis prekybos, o kartu ir saugumo reikalais, nes Amerikos užsienio politika tuose kraštuose, pagal sen. Lugar, yra kritiškoje būklėje.

— Tūkstančiai lenkų sveikino neseniai paleistus iš kalėjimo du Solidarumo aktyvius narius. Adam Michnik ir Bogdan Lis kalbėjo susirinkusiai miniai po to, kai susitiko su Solidarumo vadu Lech Walesa. „Aš noriu prašyti jus, kad jūs neužmirštumėte tų draugų, kurie tebėra dar kalėjimuose“, — prašė A. Michnik. Tai buvo pirmas jų viešas pasirodymas po to, kai jie buvo amnestijos proga paleisti iš kalėjimo po 18 mėnesių. Vienas iš tų Solidarumo vadų Władysław Frasnyuk dar tebelaikomas kalėjime. Bažnyčios kieme Michnik dar išsi-reiškė: „Aš tik tiek tegaliu garsiai pasakyti, ką aš pasakiau prieš metus teismo salėje: „Lech, laikykis! Solidarumas laimės!“

— Meksikos naftos pardavimo kainų vidurkis liepos mėn. nukrito iki 8,26 dol. už statinę.

— Nikaragvos prezidentas Ortega po savaitės vizito Amerikoje grįžo namo. Šeštadienį jis viešėjo Chicagoje, kaip „Push“ organizacijos vadovavo pastorius Jesse Jackson svečias. Ortega pareiškė padėką prezidentui Reaganui, kad jam davė vizą atvažiuoti į Ameriką ir pakvietė prez. Reaganą atvykti į Nikaragvą.

— Pietų Afrikos teismas išteisino keturis suimtus už valstybės išdavimą juoduosius, veikusius darbininkų unijose. Dėl jų suėmimo juodieji buvo pradėję plačius streikus.

Shultz aplankė kaimynų šalis

Santo Domingo. — Dominikonų respublikos prezidentu buvo prisaiškintas (jau penktą kartą) ilgametis prezidentas Joaquín Balaguer. Savo inauguracijos kalboje jis paskelbė karą skurdui ir netvarkai, nes dabar „mes tapome tų didžiųjų tironų vergai“.

Inauguracijos ceremonijose dalyvavo valstybės sekretorius George Shultz, kuris pasitarė su naujuoju prezidentu Balaguer ir su buvusiu Salvador Jorge Blanco. Iš Dominikonų respublikos sekretorius nuvyko į kaimyninę Haiti. Joks aukštas Amerikos pareigūnas nebuvo šiame krašte jau nuo 1912

Priėmė pajamų mokesčių planą

Washingtonas. — Kongreso abiejų rūmų konferencijos komitetas, po ilgų debatų susitarė dėl naujo pajamų mokesčių įstatymo, kuris palies visus amerikiečius. Mokesčių reformą pasiūlė prezidentas Reaganas tuoj po rinkimų 1984 m. Atstovų Rūmai pradėjo priešinosi tam projektui, tačiau ilgainiui pripažino, kad mokesčių sistema reikia keisti, nes dabar ji per daug nuolaidi didžioji biznio korporacijoms.

Abiejų rūmų konferencija buvo nusistačiusi užbaigti darbą per keturias savaites. Penktadienio rytą dar buvo likę daug nebaigtų klausimų, tačiau po pusantros valandos pirmininkavusių senatoriaus Packwood ir kongresmeno Rostenkowskio pasitarimų buvo prietas kompromisinis sprendimas, o šeštadienį jam pritarė ir visi 22 komiteto nariai.

Iždo sekr. James Baker pasakė, kad priimtas projektas jam patinka ir jis patars prezidentui įstatymą pasirašyti. Spėjama, kad Kongresas komiteto sprendimą priims be didesnių pakeitimų ir įstatymo projektas pasiekės prezidentą iki spalio 3 d., kada Kongreso nariai išvažiuos namo rengtis rinkimams.

Pagal priimtą sprendimą korporacijų mokesčiai, panaikinus įvairias „skyles“,

Izraelio — sovietų susitikimas

Helsinkis. — Pirmadienį Suomijoje susitiko Sovietų Sąjungos ir Izraelio diplomatai, neturėję jokių ryšių jau 19 metų. Pasitarimas turėjo liesti dar iš caro Rusijos likusių Rusijos nuosavybių Izraelio teritorijoje padėtį, konsularinius ryšius. Tarptautinės žinių agentūros spėjo, kad ši tema buvo tik priedanga sovietų kėslams įsijungti į Viduriniųjų Rytų taikos procesą.

Paskutinėmis žiniomis, susitikimas nebuvo sėkmingas. Po 90 minučių pokalbių nebuvo paskelbtas joks bendras komunikatas. Reporteriai rašo, kad delegacijos net nepadavė vieni kitiems rankų. Manoma, kad Izraelio atstovai pradėjo kalbėti apie sovietų žydų padėtį, apie jų teisių emigruoti varžymą. Sovietai šitokias kalbas laiko „kišimusi į vidaus reikalus“.

Sovietų spauda prieš šį susitikimą pabrėžė, kad su Izraeliu neieškoma diplomatinio santykių atgaivinimo, o tik tariamasi dėl nekilnojamo turto klausimų. Matyt, Kremlui rūpi, kaip į tas derybas pažūrės arabų sostinės. Novosti agentūra rašo, kad Izraelis deda pastangas sudaryti įspūdį, kad Sovietų Sąjunga pasirengusi užmiršti priežastis, kurios privertė nutraukti su Izraeliu diplomatinis santykius. To nebus, kol Izraelis tęs savo dabartinę politiką, rašo „Izvestija“.

metų. Sekretorius pažadėjo Haiti vyriausybei dar 10,2 mil. dol. ekonominės paramos. Krašto pasikėtimus pabrėžė ir tai, kad keli tūkstančiai Haiti gyventojų suruošė prieš sekretorių triukšmingas demonstracijas. Valstybėje aiškiai įsivyravauja demokratinė sistema.

per ateinančius penkerius metus (pradedant nuo sausio 1 d.) padidės 120,4 bil. dol., o individų mokami mokesčiai sumažės 120,4 bil. dol. Šis biznio mokesčių klausimas ir buvo sukėlęs daugiausia sunkumų. Atstovų rūmų nariai siūlė pakelti biznieriu mokamą mokesčių dalį 140 bil. dol., senatoriai sutiko pakelti mokesčius tik 124 bil. dol. Senatoriai tvirtino, kad didesni mokesčiai bizniui pakenks valstybės ekonomikai, atsiras daugiau bedarbių. Daug ginčų buvo sukėlę mokesčiai naftos, dujų bendrovėms ir ginklų pramonės įmonėms.

Išstatymas ypač naudingas Amerikos vargšams. Apie 6 mil. amerikiečių visai nebemokės mokesčių, nes pakeliama uždarbio suma, nuo kurios pradedama juos mokėti. Tie, kurie uždirba iki 50,000 dol. per metus, turės daug mažesnius pajamų mokesčius. Apskritai kalbant, apie 81 nuoš. amerikiečių laimės mokesčių sumažinimą. Didžiausi mokesčiai individams bus 28 nuoš. Seimoms, uždirbančioms iki 29,750 dol. per metus, mokesčiai sudarys 15 nuoš.

Louisianos senatorius Russell Long, išbuvęs Kongrese 38 metus, pasakė, kad tai geriausias jo matytas mokesčių įstatymas. Daug ekonomistų rūpinasi, kaip mokesčių mažinimas individams palies vis didėjančių valstybės biudžetą ir jo deficitą. Vyriausybė išleidžia daugiau gynybos reikalams socialinėms programoms, negu paima mokesčių. Kai vyriausybei pritrūksta pinigų, ji skolinasi iš privačių šaltinių. Juo didesnė skola, tuo daugiau tenka mokėti nuosimčių, dar mažiau lieka lėšų investicijoms. Dabartinis metinis išdo deficitas yra apie 200 bil. dol. Prezidentas Reaganas yra griežtai nusistačius prieš pajamų mokesčių didinimą. Paskutinis biudžeto perteklius buvo 1969 m. Johnsono administracijos metu. Dabartinis deficitas ir valstybės skolos peržengė trilijoną. Vyriausybė nesutinka kelti mokesčių, nesutinka sumažinti lėšų gynybai, o Kongresas atsisako mažinti lėšas socialinėms programoms. Kada prezidentas Reaganas tapo prezidentu, visa valstybės skola siekė 935 bil. dol. Šiandien ji jau 2,1 trilijonų dol., — skola paaugo 125 nuoš. Didžiausią dalį išdo pajamų suėda nuosimčių mokėjimas, daug naudingų projektų apleidžiami. Kritikai tvirtina, kad ateinančius amerikiečių kartos turės tas skolas sumokėti.

Cinikai Washingtone pranašauja, kad po rinkimų ši rudenį, administracija sutiks mažinti deficitą ir padidins mokesčius individams.

Kitaip sakant, viena ranka duos, o kita — atims.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 19 d.: Jonas Eu-des, Namadija, Astys, Šve-suolė.

Rugpjūčio 20 d.: Bernardas, Filiberta, Tolvina, Neringa.

ORAS

Saulė teka 6:02, leidžiasi 7:46.

Saulėta, vėsiu, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGITI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
 KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
 JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

MEDICINIŠKAS NEMOKŠUMAS IR ASMENYBĖS MENKUMAS, ŠIRDIMI APMOKAMAS

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Daktare, aš noriu pas Jus paklausti ką man reikia daryti šiuo atveju? Man subėgo 61 metai. Ir aš esu invalidas jau nuo 18 metų amžiaus, bet mano invalidumo nesimato. Todėl esu didelis sveikatos straipsnių skaitytojas ir juos, net kai kuriuos mane liečiančius, renku. Kadangi nesu stiprios atminties, tai labai pravartu dar kartą pasižiūrėti ir esu tokios nuomonės, kad Jūs savo straipsnius turėtumėte išleisti knygos formoje.

Dabar einam prie klausimo. Šventas aš irgi nebuvau ir nemažai išgeriau ir šiek tiek tabako surūkiu. Savo ligos pavadinimo lietuviškai man ligi šiol nepavyko išaiškinti. Pirmas susirgimas įvyko Vokietijoje 1943 metais ir vokiečiai ją vadino „Gelenkrheuma“. Žinoma, lygiai už metų įvyko antras susirgimas taip pat Vokietijoje ir vokiečiai vis vadino „Gelenkrheuma“. Už dvejų metų, jau pasibaigus karui, įvyko trečias susirgimas, kurį taip pat vadino „Gelenkrheuma“, bet kai jau teko gulėti ir stovyklos DP ligoninėje, tai ligą jau pradėjo vadinti „rheumatic fever“. O kaip ją vadino lietuviškai, aš nei iš vieno lietuvių daktarų nesužinojau. Ir taip mano širdies vožtuvai buvo stipriai apgadinti.

Pirmas susirgimas buvo gana lengvas. Truko apie tris savaites. Po to aš jaučiausi nebloginai. Per antrą susirgimą, kuris įvyko lygiai už metų ir taip pat žiemos metu, jau pradėjo darytis daug blogiau ir man buvo labai sutinę mano kelėnai. Atrodė kaip maži, pailgi duonos kepalai. Tame susirgime dar išgelbėjo man gyvybę, bet jau labai smarkiai apgadinta sveikata. Po karo, dirbdamas pas ūkininką supratau, kad man kažkas neatitaisomai blogo atsitiko.

Trečias susirgimas įvyko šį kartą jau už dvejų metų ir taip pat žiemos metu. Susirgimas buvo palyginus lengvas, bet mane stovyklos ligoninėje laikė labai ilgai. Išėjus iš ligoninės man dažnai tino sąnariai ir, pavyzdžiui, virš rankos pirštų sąnarių atsirado tokios patinusios kremzlės, kurios visai neatslūgdavo. Ant kulnų atsirado taip pat tokios nemažos patinusios kremzlės, kurios man primindavo pentinius. Bet po keleto metų visos tos patinusios kremzlės dingo.

1963 metų vasarą kambaryje miegodamas persalau nuo ventiliatoriaus. Užpuolė mane baisi nemiga ir aš tesugebėjau atsigtulti į ligoninę penkias savaites nuo susirgimo. Man nepaprastai nusilpo širdis ir aš patalpintas į ligoninę gavau lengvą širdies ataką. Bet su šiuo įvykiu mano sveikata pradėjo smarkiai blogėti. Man uždraudė druską valgyti ir aš nemažai prisikankinau, kol išmokau pasigaminti šio kio maisto be druskos. Mano vaistai yra Lasix, Digoxin, Procainamide ir Nitrostat.

1985 metais kitoj pasirinktoji ligoninė darė man dvi operacijas — hidrocelės ir trūkio ir, taip kalbant, prie manęs prilipo antras kardiologas — širdies specialistas. Ir kai aš jam pasiskundžiau, kad jaučiuosi labai blogai, jis

pasakė, kad jis man padėti negalys, nes man gali padėti tik širdies operacija. Ešą, į vieną širdies šoną reikia įdėti du vožtuvus.

Jau mano pirmasis kardiologas pasiūlė operaciją, sakydamas, kad aš gyvenčiau 20 metų ilgiau, o dabar tegyvenčiau tik ketverius metus. Ir jis pridėjo, kad būtų labai idomu mano širdį prapjauti ir pažūrėti, kaip ji ten iš vidaus atrodo.

Aš turiu vadinamą „irregular heart beat“ (nereguliarai plakanti širdis) ir nevartuju jokių kavų ar kolų. Maitintis bandau daugiausia taip, kaip Jūs prisakot laikraščiu sveikatos straipsniuose, bet kiaušinio retkarčiais nepajėgiu atsisakyti, nes man nevartojant kiaušinio, būtų tikras badmetis. Ir taip pat truputį vartuju medaus, bei šaltų ledų, nes jie neturi druskos.

Su antruoju savo kardiologu labai susikirtau ir neman-dagiai nutraukęs santykius neinu pas jį. Aš buvau prisiskaitęs vokiečių žurnale „Der Spiegel“ straipsnių, kuriuose jie vietoms išjuokia gydytojų profesiją ir jam nepatikio mano nuomonė.

Taip dabar, didžiai gerbiamas daktare, ir kreipiuosi pas Jus. Ar man daryti tą širdies operaciją, ar ne? Mūsų šeima širdininkai ir niekas nesulaukia 80 metų amžiaus. Bet kai mes dagyvenom šiuos girtavimus ir „paleistuvavimo“ laikus, tai mūsų šeimos vyrai bei moterys pradėjo mirti daug jaunesni.

Taip pat lieku dėkingas iš anksto už atsakymą į klausimą, ką man daryti tokiu atveju? Su didžiausia Jums pagarba.

Atsakymas. Klausyk savo kardiologų patarimo ir nieko nelaukdamas operuokis, nes netrukus ateis laikas, kada nors ir prašysi jų operuoti — jie atsisakys dėl amžiaus ir toli per trynių pagalbą pažengusios sklerozės, atskubėjusios ir Tamstos širdies kraujagysles. Jau dabar naudoji Nitrostat — tą kraujagysles išplečiantį vaistą — riekia, jau teiki joms pagalbą. Toliau nesioperuojant širdies vožtuvu, gali prisieiti operuoti širdies kraujagysles. Daug klaidų darei praityje: rūkei, girtavai, sūriai valgei ir reikiama nesigydyti reumatinio karščio: neėmė profilaktikai visą laiką — net sveikai besijaudamas — penicilino. Jis sunaikina bakterijas, kurios sukelia reumatinį karštį. Pastarasis pasikartodamas sąnarius tik palaižo, o širdį marina — jos vožtuvus žaizdomis padengia, o jos gydomos, vožtuvus taip sugadina, kad jie nepajėgia reikiamai veikti ir žmogų marina. Dabar geresnių laikų tokie žmonės susilaukė: yra galimybė sėkmingai įstatyti dirbtinį vožtuvą vietoje neveikiančio. Jis Lietuvoje siunčiamas dabar kainuoja virš dvejų tūkstančių dolerių.

Liaukis semtis išminties iš „avies pėdelės“, nes pavirtęs, pagal aną pasaką, į avi, kenkiasi tik sau. Jokių medicininių nuomonių neįsigyk iš čionykščio „Prevention“ ar iš vokiško „Der Spiegel“. Taiėjimas Biblijos pirkti į silkių krautuvę. Išmintingas lie-

Stefania ir Kristina Burbienė iš Brighton Parko nuotaikeingai seka kultūrinę programą Alivudo pažnonyje Lietuvos sodyboje.

Nuotr. M. Nagio

Juozas Paliutis, skaitęs savą kūrybą, su žmona Maryte klausosi gydytojo pranešimo apie sklerozę už akių užbėgimą.

Nuotr. M. Nagio

tuvus taip nesielgia, o kitoki tik karsto lenta ištiesins, kol jis, kitus maitines savų prakaitu, pats ant menčių be laiko ištiesis.

Tamsta dėl nežinojimo ir negalėjimo reikiamai gydytis nuo reumatinio karščio, susilaukė nelaukto blogio: tokio karščio pasekė — širdies vožtuvo sutrikimo, kurio sutvarkymui tėra vienui viena priemonė: pakeitimas liguisto vožtuvo dirbtiniu, jei norima sveikiau ir ilgau pagyventi.

Tamstos atvejis tegul būna gera dėvejoja pamoka visiems, ypač jaunuoliams.

1. Apsivietimas. Jaunuoliai suseraga streptokokiniu burnos uždegimu, kuris išsivysto į reumatinį karštį (rheumatic fever), o pastarasis suardo širdies vožtuvus, nes per kraują tos bakterijos patenka į vidinį širdies apvalkalą (endocardiūmą) ir gaunasi jo uždegimas (endocarditis). Tai žaizdomas uždegimas. Esti paliečiami ir širdies vožtuvai, dažniausia kairė širdies pusė. Žaizdelės užgyja randu, arba palieka apgadintus, dalinai sunaikintus vožtuvus. Dėl to jie ima neatlikti savo pareigos (reikiama atsidaryti bei užsidaryti). Tada širdis kaip pompa nepompuoja kraujo kaip reikiant. Iš to pasidarą komplikacijos, kurios ir pribaigia ligonį be laiko.

Dirbtinis vožtuvas dabar pagelbsti tokiems ligoniams. Laimingas yra toks tas ligonis, kuriam po atsakančių tyrimų specialistai gydytojai nutaria daryti minėtą liguisto vožtuvo pakeitimą dirbtiniu. Toks ligonis nedvejodamas turi sutikti operuojamas ir džiaugtis, kad širdies chirurgas sutinka operuoti, nes dėl kitokių negerovių ne visi tokie ligoniai esti operuojami.

2. Nusiteikimo (asmenybės) subrendimo svarba. Tamsta mėginai šviestis apie mediciną iš nemediciniško šaltinio. Apturėjai neteisingas žinias ir jų prisilaikydama supykdei savo kardiologą. Esi dabar kaip tas pasakėčios vilkas neturįs kur prisiglausti dėl savų nusiteikimų. Jei neturi kito kardiologo dirbančio geroje (geriaus universitetinėje) ligoninėje, turi eiti atsprašyti to su kuriuo susipykai ir prašyti jo tarpininkavimo tolimesnį Tamstai gydymą tei-

kiant: vožtuvo operaciją darant. Toks Tamstos elgesys rodo nusiteikimų nepilną subrendimą.

Tamstos darytos klaidos besigydančiam reumatinį karštį tegul nė vienas jaunuolis nepakartojta. Susirgus reumatiniu karščiu reikia peniciliną imti kasdien per metus, kad išvengus minėto endokardito. Tas atsimintina visiems jaunimui globėjams. Jie turi reikiama patarti vėjavaikiui jaunuoliui. Gydytojai, žinoma, žino savo pareigą tuo reikalu.

Tamstai reikia dar ir kitų medicininių nuodėmių vengti savais nusiteikimais, savą asmenybę besitvarkant. Sakaisi kenti be druskos valgydamas — tai tikrai menkadvasio kančia. Sakaisi be trinio badauji — tai avizinių smegenų savininko elgesys. Kada čia sveiko maisto kalnai, sveiko gerimo ežerai, Tamsta visai su savu mirtinu priešu — skleroze — nė nemėgini kovoti, nors sakaisi šį skyrių skaitęs. Čia ir priename, kur šuo pakastas: reikia ne tik skaityti, bet ir vykdyti. Apsivietimas nieko nepadės, jei nesek darbai reikalingi igytam apsišvietimui igyvendinti. Sklerozės prisaukėjai yra druska, perviršis cholesterolio (trynys), nikotinas, alkoholis... kaip tik tie, su kuriais Tamsta draugauji. Dar čia užsisėdėjimas kenkia, kada negali dėl širdies daugiau judėti.

ESTŲ DAINŲ ŠVENTĖ

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Ketvirtoji Europos estų dainų šventė įvyko Heidelberge š.m. liepos mėn. 25-27 d. Dalyvavo chorai iš Švedijos, Anglijos, Prancūzijos, Belgijos ir Vokietijos bei svečiai iš Toronto, viso apie 500 dainininkų.

Iškilmė buvo pradėta penktadienį, kultūrinė programa ir šeštadienį eiseną Heidelbergo miesto gatvėmis. Tai buvo didinga mažos estų tautos laisvės demonstracija, nešant transparentus su šūkiiais „Freiheit fuer Estland“ Laisvė Estijai), „Laisvė visoms pavergtoms tautoms“ ir t.t. Heidelbergas — turistų miestas, tad tūkstančiai vokiečių, amerikiečių, anglų, prancūzų, olandų ir kitų tautybių stebėjo šią demonstraciją (moterys tautiniais rūbais), nors dažnai klausdami — kur yra ta Estija, kokią kalbą jie naudoja, gal rusų? Nežiūrint net daugeliui europiečių tos „terra incognita“ ir jos gyven-darai). Tada širdis kaip pompa nepompuoja kraujo kaip reikiant. Iš to pasidarą komplikacijos, kurios ir pribaigia ligonį be laiko.

Dirbtinis vožtuvas dabar pagelbsti tokiems ligoniams. Laimingas yra toks tas ligonis, kuriam po atsakančių tyrimų specialistai gydytojai nutaria daryti minėtą liguisto vožtuvo pakeitimą dirbtiniu. Toks ligonis nedvejodamas turi sutikti operuojamas ir džiaugtis, kad širdies chirurgas sutinka operuoti, nes dėl kitokių negerovių ne visi tokie ligoniai esti operuojami.

Sekmdienį iškilmingas pamaldas Šv. Petro bažnyčioje laikė iš Stockholmo atvykęs estas vysk. Veem ir devyni kunigai: 5 estai, 3 vokiečiai ir lietuvis kun. F. Skėrys, pristatytas tikintiesiems, kurių buvo apie 1,200.

Šventėje šalia garbingų vokiečių svečių matėsi ir kitų tautybių atstovai. Deja, nors centrinis estų komitetas Vokietijos LB-nės krašto valdybai atsiuntė kvietimą, tačiau iš lietuvių pusės jokio atstovo nebuvo. Malonu, kad nors pasirūpinta Lietuvos vėliava, kuri plevėsavo šalia Estijos ir Latvijos. Kiek man žinoma, tai nuopelnas J.K. Valiūno.

Estų dainų šventę plačiai aprašė aplinkiniai dienraščiai, įdėdami ir nuotraukas. Straipsniais jie atžymėjo ne

tik Estijos politinę padėtį — okupaciją, bet taip pat pasitraukimą beveik 100 tūkstančių estų iš savo krašto, cituodami šios šventės globėjo vokiečio prof. Hahn kalbos dalį. Ja jis pareiškė, kad šiandien Estija kaip ir jos kaimynės Latvija ir Lietuva yra tapusios sovietinėm kolonijom.

Dėl Antrojo karo įvykių virš 100 tūkstančių estų apledo savo kraštą. Apie 50 tūkstančių jų atvyko Vokietijon, vėliau išemigruodami į Australiją, JAV, Kanadą ir kitur. Vakarų Vokietijoje šiandieną dar gyvena 3,5 tūkstančių estų. Miunsteryje yra jų centrinis komitetas. Jis turi 15 skyrių, veikia du chorai, trys tautinių šokių grupės, viena vaidybos mėgėjų, mokyklėlė, leidžiamas periodinis laikraštis.

1988 m. Vokietijos LB-nės krašto valdyba numato rengti Europos Lietuvių Dienas. Ar nelaikas ir mums pagalvoti apie išėjimą iš lietuviško Hiittenfeldo geto į platesnes jūras? Tokiu pavyzdžiu gali mums būti estai, surengę didingą šventę Heidelberge ir latviai Miunsteryje.

MOTERŲ KUNIGYSTĖ

Pernai darytame apklausinėje 47 proc. JAV katalikų sutiktų su moterų šventimu kunigystėn. 1974 m. tik 29 proc. sutiko. Iš įvairių klausimų anketoje, šis klausimas parodė didžiausią pasikeitimą nuo 1974 m. pasisakymų.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
 2636 W. 71st Street
 Prima trečd. nuo 2 iki 5 v.v.
 Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
 Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIDUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KRACKER
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
 166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
 Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užaienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija atšpaipenius taiao savo nuožiūra. Nesunaudojot atšpaipenių nesaugo. Jus grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

Nėra kitos išeities: turi keisti nesveiko gyvenimo kelią daug sveikesniu ir juo eidamas turi daugiau jokių medicininių nuodėmių nekartoti. Su skleroze reikės kovoti visomis šioje vietoje jau pakartotinai nurodytomis priemonėmis. Teks bėgti sklerozei už akių, idant nereiktu po laiko gailėtis. Deja, daugelis

mūsiškių vis dar taip gailisi. Šito Tamstai nelinkime. Išmintingam to pakaks. Sekmės. Vėl parašyk.

DR. IRENA KYRAS

KŪDKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTĖ
 MEDICAL BUILDING
 3200 W. 81st Street
 Ofiso tel. RE 7-1168;
 Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAAL
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 2454 W. 71st Street
 434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
 Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
 KARDIOLOGAS
 Širdies ligos
 6132 S. Kedzie Ave., Chicago
 Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. 925-2670
 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
 Chicago Eye Institute
 4200 N. Central Ave.
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
 8104 S. Roberts Road
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 563-0700
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
 2454 West 71st Street
 Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
 2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
 Tel.: 436-0100
 10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
 Tel.: 636-2992
 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
 Sešt. pagal susitarimą
 Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
 Kalbama lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 6745 West 63rd Street
 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

SOVIETUOSE GILI KRIZĖ

Šį rudenį suais 69 metai, kai Rusijoje buvo prievartos būdu primestas komunistinis režimas ir netrukus sukurta Sovietų Sąjunga, vėliau, ypač pokario metais, išaugusi į grėsmingą pasaulinę kolonialinę imperiją. Septintas dešimtmis yra toks amžius, kai jo sulaukęs žmogus turi daugiau galvoti apie amžinybę, kaip apie ateities gyvenimo planus, nes kas padaryta — atlikta. Galima tik džiaugtis praėjusiu sukurtais vertybėmis ar liūdėti, kad gyvenimas buvo beprasmiškas.

Pranešimas liūdnas. Iš paties Sovietų Sąjungos vyriausiojo mes sužinojome, kad tame krašte šiuo metu siaučia gili ekonominė, socialinė krizė. Prieš 70 metų žadėtas „rojus“ nebuvo sukurtas, jau greičiau „pragaras“. Sovietų žmonės ne tik nėra pasiekę kapitalistinių kraštų gyventojų gerovės, bet šiuo metu negali apie ją ir svajoti. Kraštas, valdąs didžiausius pasaulyje derlingiausios žemės plotus, vis dar neapsirūpina kasdienine duona ir ne vien tik „klimatinės sąlygos“ čia kaltos. Turtinčiausia žemės gelmių turtais valstybė vis dar neįstengia pasigaminti reikiamo kiekio būtinųjų dalykų. O kalbėti apie gyventojų laisvę čia jau visiškai netenka, nes visas pasaulis gerai žino, kokia baisi yra nelaisvė tame „taikų mylinčiame krašte“.

Reikia tam tikra prasme pagirti M. Gorbačiovą, kad jis savo kalboje neslėpė didelių sunkumų ir tik dalį jų nutylėjo. Pirmiausia jis pripažino, kad „Černobilyje“ „avarija atominėje elektrinėje, buvo rūstus išmėginimas“. Atrodė, kad valstybė buvo bejęgė padėti, kaip tokiais atvejais, kituose kraštuose būna, todėl jo žodžiais „renkamos lėšos šeimoms, kurias ištiko nelaimė. Daugelis darbo kolektyvų įsipareigojo neatlyginamai dirbti kelias pamainas nukentėjusiųjų pagalbai“.

Toliau jis pareiškė, kad „kol kas neveikia sunkumų naftininkai“. Esama kai kurių laimėjimų, bet dar daugiau trukumų, ir kad „naivu tikėtis, kad per keletą mėnesių bus įveiktas atsilikimas ir trūkumai, kurie kaupėsi metų metais“. Taigi ir M. Gorbačiovo pradėtas „persitvarkymas“ vyksta lėtai, jo žodžiais „su pertrūkiais, — tempia atgal seni požūriai“. Sovietuose gaminami gaminiai vis dar esą prasti, žemos kokybės. „Postūlis į kokybę, efektyvumą vyksta sunkiai ir skausmingai... tūpčiojama vietoje“.

Toliau jis skundėsi nepaprasta burokratija, „gremėzdisku valdymo aparatu, neefektyviu darbu“. Reikia būtinai mažinti valdomų organų, ministerijų, kurių esą 50, skaičių. O čia jis dar gaunąs pasiūlymus steigti naujas įstaigas, ministerijas. XI penkmetis (petiletka) buvęs „užbaigtas žemais rodikliais. Tai atsiliepė žmonių aprūpinimui maisto produktais, šalies ekonomikos vystymosi tempais“. Jis dar pripažino, kad sovietinė „ekonomika nesugebėjo laiku pereiti nuo ekstensyvaus į intensyvią vystymosi kelią“. Burokratizmas stabdęs gamybą, o „ekonomikos vertinimas iškraipė tikrąją padėtį“. Sovietų S-ga išgaunanti geležies rūdos bei plieno žymiai daugiau, kaip JAV-bės, bet žymiai mažiau pagaminanti mašinų ir kitų dalykų.

M. Gorbačiovas prisipažino, kad esą „rimtų klaidų kapitalinių įdėjimų politikoje“. Sovietų pramonė esanti labai atsilikusi nuo kapitalistinių kraštų pramonės, jo žodžiais „įmonė

se dirba seni įrengimai, o naujose įmonėse nėra kam stoti prie staklių. Lėšos išleistos, o reikiama efekto nėra... Nebuvo sistemingai analizuojami ir naujausi pasauliniai laimėjimai. Kuriant naują techniką, praktiškai nebuvo numatoma siekti aukščiausio kokybės ir patikimumo lygio...“ Milijardinės lėšos buvo įdedamos į moraliskai pasenusius objektus, kurie grindžiami netinkamais techniniais sprendimais. Veikdami taip, mes nepasieksime šiuolaikinio pasaulinio gamybos lygio“. Ligšioliniai fabriku įrengimai bei mašinos esančios pasenusios 15 ar daugiau metų.

Nebuvo taupoma nafta, elektros energija, dujos, anglis, žaliavos ir įvairios medžiagos. Dėlto atsiradę milijardiniai nuostoliai. Fabriku bei įmonių vadovai, kelę gamybos kokybę ir kokybę ne realybėje, o dažniau „planuose“. Buvę prirašinėjami „fiktyvios tonos ir kilometrai“. Įvairios klaidos buvusios taisomos ne įmonėse, bet popierinėje biurokratijoje. Įvairių specialistų pateikti išradimai bei pagerinimų projektai buvę negailestingai „žudomi“, nauja technika ignoruojama. Tokiu būdu stabdyta techninė pažanga, gamybos kokybė.

Savo pranešimo pabaigoje M. Gorbačiovas dar kartą griežtai pasmerkė girtaujančius, ragino plėsti kovą prieš alkoholizmą. Pasmerkė spekuliantus ir visus tuos, kurie verčiasi „nedarbinėmis pajamomis“.

Jis ragino komunistų partijos vadovus perorganizuoti gamybą, naudoti naujas technines priemones bei gamybinį patyrimą. Tačiau jis nepasakė, iš kur gauti reikiamus naujos technikos įrengimus. Neišreiškė, ar gali patys Sovietai susimoderninti savo pramonę ir per kiek laiko Sovietai galėtų pasivyti Vakarų, ypač kai vakariečių technika nestovi vietoje...

Pabaigai pateiksime mums įdomų vokiečių politikos žurnalo „Der Spiegel“ (Nr.31.) 1986.VII.28; 39 eilučių pranešimą, antrašte: „Deutsche Betriebe in der USSR?“ (Vokiečių įmonės į Sovietų Sąjungą?). Ten rašoma, kad Sovietų S-ga esanti pasiūliusi Vakarų Vokietijai išplėsti abišalius ūkinius ryšius. M. Gorbačiovas pasiūlęs „naujas bendradarbiavimo formas“. Esą buvę siūloma kurti Sovietuose bendras Sovietų — vokiečių įmones bei firmas. Šioje srityje Sovietai žadą eiti dar toliau — leisti vokiečiams įsteigti lyg ir specialias ekonomines bazes, iš kurių vokiečiai galėtų visiškai laisvai, dargi nemokėdami mūtų mokesčių, susisiekti su savo kraštu. Žurnalas toliau spėlioja, kad toks pasiūlymas esąs padarytas ryšyje su Sovietų dideliu išskolinimu Vakarų kraštams ir dėl svertimų mokėjimų priemonių stokos. Bonnos vyriausybė esanti pasiryžusi sudaryti specialią komisiją, kuri ištirtų reikalą ir dar šiais metais padarytų savo sprendimą.

Labai galimas dalykas, kad M. Gorbačiovas, matydamas, kad nėra realių galimybių išvesti iš ekonominės krizės Sovietus, įklimpusius įvairiuose negalavimuose, šaukia „supuvusio kapitalizmo“ ir net „hitlerinų revanšistų“ pagalbą. Ar Bonnos vyriausybė ir jos pramonininkai bus apdairūs, parodys gal netolima ateitis.

Vienoje Anderseno pasakoje vaikas sušuko: „Karalius yra nuogas!“ Sovietuose įvyko priešingai: pats karalius pasakė visiems žinoma tiesą: „Liaudis yra nuoga“.

VENGRIJOS KATALIKŲ BAŽNYČIA

Jos pastangos išlikti vieninga

Vengrijos Bažnyčia, turėdama ieškoti egzistencijos komunistų valdomame krašte, daugeliu atvejų turi panašių problemų kaip Lietuvos bažnyčios. Tačiau, nors Vengrijos valdžia yra komunistinė, Bažnyčios atžvilgiu ji yra daug liberališkesnė negu Lietuvoje, jei ne kuo kitu, tai tuo, kad ji patvirtina ne tik vyskupus, bet ir kardinolą Vengrijai, kuris iki savo mirties pernai metų birželio mėnesį buvo kard. Laszlo Lekai. Vengrija, kurios gyventojų 80 proc. yra katalikai, taip pat yra pirmasis Rytų bloko kraštas, 1964 m. pasirašęs „daline sutartį“ su Vatikanu. Dėl šios savo istorijos Vengrija Vatikane yra laikoma bažnytiniais ryšių su komunistine valdžia avangarde.

Kad ir š.m. spalio 8-10 Vengrijoje planuojamas labai svarbus pirmutinis didelio masto katalikų-komunistų dialogas, ir nors Vatikanas šia konferencija džiaugiasi, neturi iliuzijų, kad komunistai sieks šią konferenciją panaudoti savo naudai. Vienas Rytų Europos specialistas Vatikane pareiškė: „Komunistai jau perprato, kad religija savaime neišmirs. Bet jie galvoja: Jei turime su ja gyventi, pasirūpinkime, kad ji nebūtų anarchistinis, nenumatomas elementas“. Kitas Vatikano oficiozas sako: „Šis dialogas, kurio jau 20 metų siekėme, žymiai pašoka pirmyn kokybė“.

O kokybė ta, kad pirmą kartą konferencijoje susirinks aukšto rango komunistų atstovai iš viso Rytinio bloko ir to paties stalo su katalikų kardinolais kalbėti apie religiją. Dalyvių tarpe bus Viktor Garadza, Sovietų Sąjungos Mokslinio atžemo instituto direktorius, ir B. T. Grigorijan, Sovietų Mokslų Akademijos filosofijos instituto direktorius.

Rugpjūčio 10 „National

Catholic Register“ laikraštyje tilpo Robert Moynihano išsamių reportažas apie Bulanyio veiklos pasekmes Vengrijos Bažnyčiai ir problemas su Bulanyio mokymu. Šiuo metu Vatikane Tikėjimo doktrinos kongregacija (TDK) svarsto vengrų kunigo Gyorgy Bulanyi raštų tikslumą doktrinos atžvilgiu. Ši byla turi svarbos ne tik vieno kunigo doktrinos mokymo atžvilgiu, bet turi lemiamą svarbą, kas liečia komunistinės valdžios santykius su krašto Bažnyčia.

Kun. Bulanyi, savo kompromisų nedarant, krikščionys, kuri drašiai stojasi prieš Vengrijos komunistinę valdžią, užsitarnavo cenzūros ne tik iš režimo, bet ir iš Vengrijos katalikų hierarchijos. Kodėl iš valdžios, tai aišku. Bet kodėl iš hierarchijos? Vengrijos hierarchija, vadovaujama kard. Lekai, jau ne kartą iš TDK yra prašiusi Bulanyio raštų pasmerkimo. Jie skundžiasi, kad Bulanyio kieta laikysena valdžios atžvilgiu skaldo bažnytinės bendruomenės vieningumą, tuo silpninanti Bažnyčios balsą derybose su valdžia. Vienas kunigas sako, kad „Bulanyio judėjimas atmeta bet kokį dialogą su komunistais. Jiems valdžia yra trumpai ir aiškiai ateistai, su kuriais nėra jokios galimybės dialogui“.

O tai diametriškai skiriasi nuo Vatikano dabartinės laikysenos po Vatikano II suvažiavimo, kuri šiuo laiku remia visas pastangas išvystyti dialogą net ir su labai griežtais marksistais, kas buvo neįmanoma nuo 1917 m. revoliucijos iki Vatikano II.

Kun. Bulanyi yra vienas iš pagrindinių skatintojų vadinamam „baziniui“ (arba pamatiniui) bendruomenių veiklos Vengrijoje, kuri spėjama tame krašte turinti tarp 10,000 ir 30,000 narių. Bulanyis vauja apie 5,000-čiams, jų tarpe 100 kunigų. Šios bend-

ruomenės yra Rytų europietiška forma geriau žinomų Lotynų Amerikos pamatinių bendruomenių, kurios dažnai pasireiškia politiniu aktyvizmu ir išlaisvinimo teologija. Rytų Europoje tačiau jos skiriasi tuo, kad iš šios teologijos pašalina marksistinius elementus. Pamatinių bendruomenių judėjimas taip pat pasižymi nemažu nepasitikėjimu hierarchija. Jų nariai yra kritikavę tokius tradicinius Bažnyčios vadus, kaip perait birželio mėnesį miręs kard. Laszlo Lekai, už kolaboravimą su komunistiniu režimu.

Vatikano šaltiniai sutinka, kad šios katalikų „pamatinės bendruomenės“, kurios renkasi mažais būreliais maldai ir pašnekesiams, dažnai nepatinka artimų ryšių su hierarchija ir dažnai sujungia religingumą su socialiniu pasipriešinimu militarizmui ir autoritarizmui. 1970 dešimtmetyje Bulanyi yra parašęs: „Arba Vengrijos Bažnyčia sugebės suformuoti meilės bendruomenes, neturincias biologinio (gimus kat. šeimoj — az.) ar politinio charakterio ir nesiekiančias susitelkti galios, arba mes būsimė neaktualios liturgijos gamykla, kuria susidomėjimas vis mažėja“.

Žinoma, kai Bulanyi sako „politinio charakterio“, jis turi mintyje pataikavimą valdžiai, o jo bendruomenės savo pacifizmu baugina valdžią. Jeigu visi 80 proc. katalikų vengrų jo mokymus pasektų, pasidarytų neįmanoma išlaikyti kariuomenę. Taigi valdžiai grėsmė pagrįsta. Todėl valdžia per eilę metų yra spaudusi hierarchiją Bulanyi diskredituoti. Kai kurie teigia, kad a.a. kard. Lekai laikęs Bulanyio pasmerkiamu vienu savo pagrindinių uždavinių. 1976 m., netrukus po jo paskyrimo primu, kard. Lekai padavė TDK-ai Bulanyio raštus išstudijuoti. Po ilgų studijų kongregacija neradusi ten jokių mokymų, prieštaraujančių magisteriumui ar Bažnyčiai. Tačiau kard. Lekai protestavo, sakydamas, kad TDK Bulanyio vengrų kalboje rašytų veikalų nesuprato. Todėl jis 1981 m. sušaukė vengrijos vyskupų komisiją Budapešte, kuri 1982 m. pasmerkė Bulanyio mokymus kaip klaidingus, suspendavo Bulanyi iš kunigiškų pareigų ir nusiuntė jį bylą atgal TDK-ai.

Dabar, atrodo, TDK rasianti jo mokymus klaidingus. „Bulanyio Bažnyčios savoka panaieigia klusnumą hierarchijai“, teigia vienas šaltinis Romoje. „Jis priveda iki radikalizmo idėją, kad tik evan-

gelija, ne hierarchija gali būti tikintiesiems kelrodžiui. Pagal šią pažiūrą hierarchija nebepajamanti, kurios ypatingos galios Bažnyčioje. Ilgainiui tai priveda prie niveliavimo skirtumo tarp hierarchijos ir pasauliečių. Ir tai yra ta didžioji problema, kurią Bulanyis pristato TKD-ai“.

Nors kard. Ratzingerio vadovaujama TDK sprendžia bylas grynai doktriniais pagrindais, neatsižvelgdama į politinius ar diplomatinis spaudimus, tačiau kongregacijos atstovai gerai supranta, kokias pasekas jų sprendimai gali turėti. Bulanyio atveju, pavyzdžiui, TDK gerai žino, kad Vengrijos valdžia aiškiai davė suprasti Vatikano valstybės sekretoriui, kuriam vadovauja kard. Agostino Casaroli, pagrindinis Romos Ostpolitik formuotojas, kad ji laukianti Bulanyio pasmerkimo ir kad šios bylos išvada paveiksianti valdžios norą patvirtinti a.a. kard. Lekai įpėdinį.

„Bulanyio bylos pagrindinius elementus sunku išnarplioti“, rašo Moynihan. „Jie prasideda su grynai doktrinos klausimais ir siekia net Vengrijos Bažnyčiai, o ir Vatikalui būtinumą galėti kalbėti vieningu balsu derantis su komunistiniais režimais“.

Režimas, per eilę metų net septynis kartus yra reikalavęs Bulanyio vienuolikos viršininkų Romoje, jie atsaukti iš Vengrijos, ko jie nėra padarę. Vienas šaltinis pareiškė: „Bulanyi niekuomet nebuvo formaliai paprašytas apliešti Vengrijos nors tai būtų buvęs vengrų valdžios pasirinktas šios problemos sprendimas. Galbūt net ir Roma to norėjo, bet Roma nemanė, kad tai būtų tikras Bulanyio problemos sprendimas“.

Tuo tarpu kiti Bažnyčios atstovai Vatikane tvirtina, kad Bulanyio sekejai yra dalis labiausiai pasišventusių katalikų Vengrijoje ir kad jo ir panašūs judėjimai yra „Bažnyčios viltis“ Vengrijoje. Jie perspėja, kad režimo tikslas yra sutruškinti šią viltį, siekiant mažiau pavojingos, lengviau kontroliuojamos oficialios Bažnyčios.

Romos tikslas vedant dabartinę „Ostpolitik“, t.y. politiką su Rytų bloko valstybėmis, yra visomis priemonėmis išsaugoti komunistiniuose kraštuose viešą, legaliai išvengtą hierarchiją — vyskupus, kurie galėtų šventinti kunigus, kad tikintieji neliktų be sakramentų. Be vyskupų Bažnyčia anksčiau ar vėliau mirsianti.

Deja, po antro pasaulinio karo tie, kuriuos valdžia

patvirtina vyskupais, dažnai tikinčiųjų akyse būna susikompromitavę valdžios atžvilgiu, kartais net viešai pažįstami kolaborantai. Tokiai padėčiai iškilus atsirado nemažai kunigų, kurie tikintčiuosius ragino jiems nepaklusti, o laikytis Evangelijos mokslo. Pradėjus tuos kunigus persekioti, dalis jų pabėgo užsienin, kiti buvo areštuoti ir kalėjo lageruose, kaip kun. Bulanyi. Vienas kunigas ir sako apie Bulanyi, kad todėl jis ir dabar nebijo valdžiai priešintis. Kalėjimas jį nepalaužęs, o užgrūdinęs.

Kaip TDK galų gale pasielgs su Bulanyio byla dar neaišku. Kad jo mokymų pasmerks, tai mažai abejonės, bet yra galimybė, kad atsižvelgus į komplikotą politinę padėtį, savo radinių viešai nepaskelbs.

Pop. Jonas Paulius II gerai matė pavojų Vengrijos Bažnyčiai persikurti į oficialią ir pagrindinę bažnyčią. Todėl savo vykykline laiške jai 1980 m. jis pabrėžė būtinumą pamatinės bendruomenės „likti tvirtai susijungusioms su vietine Bažnyčia ir su visuotine Bažnyčia, tuo būdu išvengiant pavojaus save izoliuoti, pradadant tikėti save esančiais vienintele autentiška Kristaus Bažnyčia, o paradant save visuotinais, ne sektariniais“.

Bet kai kurie stebėtojai mato visą Vengrijos Bažnyčios laikyseną po antro pasaulinio karo ne kaip „modus vivendi“ (išsilikimo būdą), o kaip „modus moriendi“ (mirimo būdą). Nenorientieji, kad Vengrijos Bažnyčia mirtų, reikalauja dviejų dalykų: „daugiau laisvės ryšium su valdžia ir daugiau laisvės kalbėti, kai laikas kalbėti, nes ilgą laiką nekalbėdama, Bažnyčia praranda teisę kalbėti. Tai yra Vengrijos episkopato pavojus“.

a.j.z.

BE MIEGO

53 metų amžiaus kubietis Tomas Izquierdo jau 40 metų gyvena be miego. Išorėje niekas to nepastebėtų, tik jo mediciniška byla įrodo jo ilgą nemigą. Pagal psichiatrą Pedro Garcia Fleitas tai unikumas. Jau daugiau kaip 40 daktarų yra bandę žmogų užmigdyti. Hipnozė, akupunktūra, vaistai ir net voodoo burtininkai nieko nepasiekė. Žmogus pats sako, kad jis, būdamas 13 metų, labai išsigando po glandų operacijos smarkiai kraujoduodamas. Šis įvykis jam paskui sukeldavo baises sapsnus ir košmarus ir jis ėmė bijoti užmigti. Jo daktaras mano, kad tai savotiška smegenų liga. — T.

Rimtame pasitarime. Iš kairės: Birutė Jasaitienė, Vytautas Radzius ir Petras Petrutis. Nuotr. J. Duobos

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Praėjusių dienų nuotykiiai

VLADAS RAMOJUS

16

„Aną dieną Marquette Parke paklausiaus vieną žinomą mūsų visuomenininkę, ar ji eis į sukaktuvinį Chicago's lietuvių vyrų choro koncertą? — Dievuli, kaip daug visokių koncertų prieš akis. Kaip besuspėsi, kai visi jie tokie vienodi...“

„Tikrai daug visokių koncertų yra išvijos lietuvių sostinėje...“

„Štai stoviu Jaunimo centro vienoje klasėje, kur vyrų ir operos moterų chorai repetuoja. Šiuo metu repetacijos pertrauka ir aš turiu progos trumpai pasikalbėti su dirigentu, muziku A. Kučiūnu.“

A. Kučiūnas pasakoja: — Šiuo koncertu mes norim įrodyti, kad galim atiduoti duoklę ir grynai lietuviškai muzikai. Mums visuomenė prikaišioja už operas, kad, esą, pasinėrę į operinį darbą, mes užmirštam lietuviškas dainas, lietuvių kompozitorių kūrinus. Manau, kad šiame koncerte vien lietuviškų kūrinių programos dalis dar pilnai nepa-

tenkins klausytojų skonio, todėl antroje šio koncerto dalyje bus ir operų ištraukos, jas atliekant solistams ir abiem chorams. Jungtinis Chicago's simfonijos ir Lyric operos orkestras iš 40 instrumentų palydės dainas ir suteiks retą išskirtinumą šiam vyrų choro dešimties metų darbo sukakčiai paminėti skirtam koncertui.

„Taip, mieloji ponias iš Marquette Parko. Muz. A. Kučiūnas man atskleidė ir kitą paslaptį, kad dar nei vienas choras JAV nėra dainavęs Stasio Šimkaus kūrinio „Saulė motina pakilo“. Sukaktuviniam vyrų choro koncerte jis bus dainuojamas. Ir eilė kitų dar visai negirdėtų kūrinių. Ir dar didžiuliam simfoniniam orkestrui palydint. Todėl, mieloji ponias, ir visi kiti, būsimasis koncertas bus naujo ir negirdėto vėjo dvelktelejimas į mūsų muzikinį gyvenimą, į lietuviškų kultūrinių įvykių srauniai tekme.“

„Niekad nesitikėjau pamatyti taip besijaudinančius maestro A. Kučiūno asistentus — Aliciją Stephens, Alfonsą Gečą ir Faustą Strolią. Kai A. Kučiūnas vedė repetaciją, jie gilioje rimtyje sekė kiekvieną garsą, kiekvieną įstojimą. Supratau, tuose garsuose, niuansuose atsakėbė ir jų visų metų darbo rezultatai, brandūs vaisiai tų ilgų ir kartais labai įkyrių repetacijų.“

„Kai pabūni repeticijoje, pamatai, kiek nervų ir kantrybės iš vadovų ir vieneto narių pareikalauja pasirošimas rimtam koncertui. Ar ne dėlto ir St. Šimkaus „Saulės motinos...“ iki šiol niekas nedrįso

pajudinti? O ką apie Budriūną, Karnavičių, Štarką ir kitus kompozitorius?..“

„Jau 11 valanda vakaro. Jaunimo centro direktorius kun. J. Kubilius, SJ, su raktais vaikšto po Jaunimo centro rūmų koridorius, nes jau laikas duris naktiškai užrakinti. Bet iš antro aukšto dar skamba mišraus choro dainuojamos dainos žodžiai „Saulė motina pakilo ant marių mėlynujų, nesenstanti gražuolė giliųjų vandenujų...“

Taip ir baigėsi mano anas reportažas, kurį parašyti paskatino vienos ponios naivokas nušnekėjimas.

1961-iejieji metai vyrų ir moterų chorams buvo atodūsio metai. Tačiau daug kas pasigedo mūsų operinių spektaklių, nes per praėjusius ketverius metus opera pasidarė neatskiriama Chicago's ir apylinkių lietuvių kultūrinio gyvenimo dalimi. Juk, šalia muzikos entuziastų ir mylėtojų, į lietuviškų operų spektaklius atėdavo ir nemažai tokių ponučių, kurios turėdavo progos pademonstruoti savo prabangias sukneles ir kitoms vėliau pasigirti, kad štai buvo operoje. Nepeikime tokių žiūrovų, nes ir jie buvo labai reikalingi. Ir ypač tie, kurie aukomis rėmė operos vieneta.

Pagaliau 1961-62 metų sezonę susijungus abiem chorams ir gimė Chicago's Lietuvių opera, kurios istakos siekia 1956-ius metus. Tada atrodė, Opera gimė gal tik dešimtmečiui. Tačiau begantis laikas parodė, kad ji jau išsilaiškė net 30 metų, išsilaugiusi profesionalinį chorą ir jaunesnių kartų dirigentus.

(Bus daugiau)

ARTHURO RUDOLPHO, PASIUNTUSIO AMERIKIEČIUS Į MĖNULĮ, LIKIMAS

Ar bus jam gražinta JAV pilietybė? (3)

1963 m. NASA Rudolphui pavedė suprojektuotą raketą Saturną pasiūtį mėnulį. Tuo jis buvo labai patenkintas, nes pirmą kartą po 25 m., užuot raketą gamintus žmonių žudymui, jos buvo skirtos kitų planetų tyrinėjimui.

Projekte buvo numatyta, kad raketa susidės iš trijų dalių, siekiančių 360 pėdų (daugiau kaip 40 aukštų dangoraižis), turės tūkstančius dalių ir jos motoras nuo žemės galės pakelti 7.5 milijonų svarų. Su asistentų ir technikų pagalba užvirė intensyvus darbas. Buvo kontaktuoti šimtai kontraktorių dalimis gaminti. Jas gavus, kiekvieną NASA laboratorijose teko patikrinti, ar neturi trūkumų. 1967.10.7 iš Cape Canaveral su didžiausiu triukšmu, net žemei drebant, į erdves pakilo pirmoji Saturno raketa. Tai buvo be galo didelis technologinis laimėjimas erdvių srityje. Būdinga ir tai, kad raketa buvo išauta be jokių pavėlavimų ir kainavo mažiau, negu biudžete buvo numatyta. Tuo labai didžiavosi Rudolphas, sakydamas, kad ši misija jam buvo svarbesnė kaip veliau gauti medaliai. Penkių žvaigždžių aviacijos generolas Samuelis Philips pridėjo: „Rudolpho inasas šioje srityje buvo labai didelis. Jis dirbo su nepaprastu pasiaukojimu, įdedamas be galo daug energijos raketą projektuojant ir ją pasiunčiant į erdves“. Von Braunas, kuris tuo metu darbuosį prie kito projekto, priešęs prie seno draugo, tarė: „Aš niekada nebuvau tikras, kad taip įvyks“.

1968 m. Kalėdų laikotarpyje trečiu iššovu Saturnas su trim astronautais apskrijo mėnulį ir grįžo atgal. Kitų metų liepos mėn. Amerikos astronautai jau vaikščiojo mėnulyje. Tuo išsipildė Rudolpho vaikystės svajonės ir labai pakilo JAV prestižas. Laimėjimais džiaugdamasis aukštas kariškis gen. John Bruce Medaris pareiškė: „Rudolpho talentas reikšėsi sugebėjime koordinuoti kontraktorių darbus. Tik didelis mokslinis inžinierius gali tai padaryti. Projektai ne daug ką reiškia, jei negali jų realizuoti“.

Sulaukęs 63 m. Rudolphas išėjo į pensiją. Huntsville NASA jam suruošė labai iškilmingas išleisvutes: generolai sakė kalbas, sprakšėjo foto aparatai. Armija jį apdovanojo Exceptional Civilian Service medaliu, t.y. aukščiausiu žymeniu, koks yra duodamas civiliams. Iš NASA gavo Distinguished Service medalį. Taip pat aukščiausią, kokį ji turėjo. Rudolphas buvo pavadintas Amerikos herojum. Jam buvo paskirta brigados generolui priklausanči pensija. Kitą pensiją gavo iš Vak. Vokietijos.

Kelerius metus padirbėjęs Nasoje kaip konsultantas, 1974 m. Rudolphas su žmona Martha išsikėlė į San Jose, kur netoli gyvena jų vienturtė duktė, ir ten gražioje vietoje įsigijo namus. Būdami gerai aprūpinti finansiškai, svajavo laimingai leisti senatvės dienas.

OSI pinklėse

Po trejų ir pusės metų suskambėjo jų durų skambutis ir laiškanesys Rudolphui įteikė registruotą laišką, kuriame buvo parašyta: „Jūs esate kviečiamas atvykti apklausi- nėjimui. Bus liečiama jūsų emigracija į Jungtines Ameri- kos Valstybes ir šio krašto

naturalizuotos pilietybės gavi- mas. Taip pat bus keliami klausimai, susiję su jūsų veik- la tarp 1939 ir 1945 m. Jei norite, galite atsivesti savo advokatą“.

Laiškas buvo iš specialių investigacijų įstaigos, apie kurią Rudolphas iki tol nieko nežinojo. Jam buvo keista: kodėl po tiek daug metų val- dzia jį nori klausinėti apie jo praeitį Vokietijoje? Ji žino, kad jis yra buvęs nacių, nes nie- kada to neslėpęs. Amerikiečio saugumo pareigūnai po karo tužinus kartų jį klausinėjo Vokietijoje ir Amerikoje. Niekuo nebuvo kaltinamas. Kodėl dabar? Jis yra teisėtai išsigijęs JAV pilietybę. Be to, esąs tik- ras Amerikos herojus. Tai patvirtina gautieji medaliai.

Įsitikinęs, kad niekuo nėra nusikaltęs, 1982 m. spalio 13 d. be advokato prisistatė pir- mam OSI apklausiėjimui. (Dabar Rudolphas sako, kad tai buvusi klaida, kad jis buvęs naivus). Trys OSI parei- gūnai, kaip laiške buvo parašyta, teiravosi apie jo veiklą paskutiniųjų šešerių metų laikotarpyje prieš karo pabaigą. Tardymo išvada — jei Rudolphas nepateiks naujų informacijų, jis bus kaltinamas dėl šimtų, o gal ir tūkstančių žmonių gyvybių netekimo. Neal M. Shear ejęs OSI direktoriaus padėjėju pareigas (dabar jis yra tos įstaigos direktorius), pareiškė, kad jis kalbėjęs su buvusiais Mittelwerko darbininkais, dabar paplitusiais visame pasaulyje, ir jie tvirtinę, kad vyras, vardu Rudolphas, buvęs labai griežtas. Teiravo- si, ar Rudolphas žinas, kodėl jie taip galvoja? Raketų mokslininkas aiškino, kad greičiausia jis yra maišomas su kitu asmeniu. Anot jo, kalinių likimas buvęs SS žinioje ir jis, nors ir žino- damas, kad jų gyvenimo sąly- gos buvusios blogos, nieko negalėjęs padaryti.

Po kelių mėnesių OSI vėl klausinėjo Rudolphą. Tikė- damasis, kad pagaliau viskas bus išsiaiškinta, vėl atėjo be advokato.

1983 m. liepos 25 d., kaip žurnalistas rašo, nuostabiai gražią dieną, vėl suskambėjo durų skambutis ir laiškanesys Rudolphui įteikė kitą regis- truoatą laišką, kuriame buvo parašyta, kad OSI nutarė jam kelti bylą už karo metu padarytus nusikaltimus. Jei bylą pralaimės, neteks pilietybės ir bus deportuotas.

Tuo metu Rudolphas jau tu-

rėjo 77 m. amžiaus ir, nors ir nesunkiai, buvo paliestas kelių ligų. Bijodamas, kad, besitampant po teismus, jo sveikata gali dar labiau pablogėti ir kad bylą atskleisus viešumon, jo vardas bus labai plačiai minimas, nutarė rezig- nuoti. Pasisamdė advokatą, kuris su OSI susitarė, jog Rudolphas apieis JAV ir atsisakys Amerikos pilietybės, o OSI leis jam pasilaikyti šio krašto pensiją ir apie susitarimą neskelbs viešai, kol jis nebus išsėjęs. Amerikos aplei- dimui jam buvo duota penki mėnesiai laiko. Susipakavęs per visą gyvenimą sukauptus dokumentus ir juos pasiuntęs į Alabamos Space and Rocket centro biblioteką, su Martha sėdo į Lufthansa lėktuvą ir išskrido į Frankfurtą. Iš ten nuvyko į Hamburgą ir apsi- gyveno netoli žmonos gimni- nių. 1984 m. gegužės 25 d. Amerikos konsulatui grąžino JAV pilietybės dokumentą. Po neįkainojamo darbo dviem valstybėm, anot žurnalisto John Hubner, Rudolphas dabar yra žmogus be pilietybės. Bonos vyriausybė buvo pasiuntusi formalų protestą JAV Valstybės departamen- tui, reikalaujama, kad Rudol- phui būtų leista sugrįžti į Ameriką. Iš jo gautas neigiamas atsakymas.

Atsipeikėjęs po deportacijų sukretimų, Rudolphas apgali- savo naivumą, jaučiasi esąs nekalts ir yra pasiryžęs bylą atnaujinti. Įdomu ir tai, kad pirmą kartą po ištrėmimo jis Hamburgėje sutiko kalbėtis su žurnalistu.

RAJONINIŲ TALIŲ

Rudolpho bylos rėmėjai

Viešai paskelbus depor- taciją, OSI susilaukė aibes protestų iš įvairių šio krašto kampų. Vienas iš žymiausių Rudolpho rėmėjų yra atsargos gen. John Bruce Medaris, kuris dabar yra episkopų vyskupas Floridoje. Jo many- mu „vienintelis Arturo Rudolpho nusikaltimas yra, kad jis nenusižudė. Jeigu jis būtų bandęs kiek daugiau padėti kaliniams, jį būtų sušaudė“. Abiejų Amerikos karų veteranai sutinka su Medario nuomone ir reikalau- ja prezidentą, kad būtų prarastas apklausinėjimas, kokiu būdu OSI Rudolphą investigavo. Yra susidari- sios grupės žmonių, kurios tel- kia pinigų ir yra pasiryžu- sios išvystyti akciją, kad kongrese būtų prarastas

apklusinėjimas Rudolpho reikalui. Vien Rudolpho drau- gai ir buvę bendradarbiai yra užsimoję sutelkti tarp 500,000 ir milijono dolerių. Betgi akty- viausiai į šią akciją yra įsijun- gę Friedwardt Winterbergas, fizikos profesorius, niekada neturėjęs progos sutikti Ru- dolphą. Jis energingai remia raketų mokslininką dėl princi- pinių dalykų. Winterbergas sako, kad OSI yra grupė ligo- nių veidmainiškų revanšis- tų... susidėjusių su Maskvos KGB... Winterbergas visame pasaulyje ieško buvusių Doros koncentracijos lagerio kalini- nių, galinčių paliudyti, kad Rudolphas yra nekaltas. Sako- si, kad tokių jau turis 20.

Jean Michael, prancūzų architektas, daug kančių pakė- lęs Mittelwerke, dabar jau turintis 78 m., ironiškai taria: „Po karo aliantai baudė nacius karius, o mokslininkus pasilaikė sau. Dabar ameri- kiečiai sako, kad jie pagaliau sužinojo, kas yra Rudolphas. Jie puikiai apie jį žinojo, kai 1945 m. jį importavo. Visas reikalas yra grynas juokas“.

Žurnalistui kalbant su ke- liais buvusiais koncentracijos lagerio kaliniais, jie Rudolphą kaltino bendrybėmis, nenu- rodydami nė vieno konkre- taus fakto. Vienam iš jų pareiškus, kad pagal Rudol-

EUROPOS L.B. ATSIŠAUKIMAS IR NUTARIMAI

Europos kraštų Lietuvių Bendruomenių ir Lietuvių jaunimo sąjungų darbuotojai, susirinkę į metinį suvažiavimą 1986 m. liepos 26 d. Salzburge, apeliuojame į PLB valdybą ir VLIKą, pradedant ESB (Euro- poso saugumo ir bendradar- biamo) konferencija Vienoje, savo veiksmus taip derinti, kad visuomeniniame darbe lietu- viai būtų vieningi.

— Mes kreipiamės į PLB valdybą ir VLIKą, kviesdami bendradarbiauti ir norime, kad:

1. Vienoje PLB ir VLIKas informaciniame biure bendrai veiktų;
2. Baltų santalkos organizuo- jamoje spaudos konferencijoje dalyvautų lietuvių atstovybė ir PLB valdybos atstovai;
3. VLIKas ir PLB valdyba detų visas pastangas skatinti visus lietuvius dalyvauti pabal- tiečių žygyje Vienoje. Salzburgas, 1986 m. liepos 26 d.

(Parašai)

Austrijos LB atstovė Irena Joerg
Anglijos DBLS atstovai Vl. Dargis
Prancūzijos LB atstovai: R. Bačkis, V. Bačkis
Vokietijos LB atstovai: T. Alf. Bernatonis, V. Bar- tusevičius, A. Šmitas, J. Lukošius, R. Dirgėla, E. Lu- cienė, M. Šmitienė
Švedijos LB atstovė Aldona Broeland

Sveicarijos LB atstovas N. Prielaida
VLIKO įgaliotinis Baltų Santalkos informacijos biuro vedėjas Algis Klimaitis.

NUTARIMAI

1. Vasario 16 gimnazija yra viso pasaulio lietuvių gimna- zija, todėl visi lietuviai prašomi ją remti — visų kraštų LB valdybos praveda vėjus bendrabūviui statyti ir nude- gusiai Romuvos piliai atstaty- ti;

2. Raginame visus lietuvius dalyvauti krikščionybės 600 metų jubiliejaus minėjime Romoje 1987 m. birželio 14 d. ir skatiname visus savo gyvenamose kraštuose rengti ta progą minėjimus, juose iške- liant krikščionybės reikšmę lietuvių tautos religiniame ir kultūriniame gyvenime;

3. Raginame Europos kraštų lietuvius remti aukomis ir prenumeruoti „Europos Lietu- vi“ ir „Pasaulio Lietuvi“;

4. Š.m. lapkričio 4 Vienoje vyks Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferen- cija, kurios metu pabaltiečiai vykdys demonstracijas. PLB valdyba ir VLIKas prašomi paraginti viso laisvojo pasau- lio lietuvius tose demonstraci- jose gausiai dalyvauti;

5. Atsiradus reikalui Europos kraštų LB vadovai susirenka pasitarti.

CLASSIFIED GUIDE

FOR SALE

Parduodu pilną komplektą Lie- tuviškos enciklopedijos. Skam- binkite po 5 v.v.
448-9372

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

MARQUETTE PARK AREA — 67th & CAMPBELL
Heated apartment with stove, refrigerator, laundry facility. \$260.00 per month. Couple or single person preferred.
856-1897
(9-5 Mon. thru Fri.)

67-tos ir Whipple apyl. išnuo- mojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3 1/2 ir 4 kamb., po 1 mie- gamą. \$295 ir \$315 į mėnesį. Pen- sininkams nuolaida.
Skambint 779-6193.

Išnuomoju 4 kamb. butą vyres- nio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje.
Skambinkite 434-4440

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytė- lės. Karšto vandens tankai. Flood con- trol. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

REAL ESTATE

MLSL KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosa- vybės įkainivimas nemokamai.

Creative investors. A solid 2 story brick building with 2 apts., plus lounge and hall with performance stage. Full basement. 2 year roof. Must see to appreciate. On Lithuanian Plaza.

Call today — 776-0580. Ask for Gomez

ALOYZAS BARONAS

Daiktai kasdieniniai POEZIJA

Pomirtinis eilėraščių rinkinys, išleido Nijolė Baronienė savo vyro a.a. Alojzo penkių metų mirties sukakčiai pami- nėti, iliustravo dail. Ona Stankaitė-Bauziene.
Duotas ir pilnas A. Barono knygų sąrašas.

Kaina su persiuntimu \$6.00
Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Vaclovas Kleiza, Lietuvos gen. konsulas, kuris skaitė paskaitą LFB stovykloje, nuleidžia Lietuvos vėliavą Dainavoje rugpjūčio 9 d.

Nuotr. K. Ambrozaičio

Zvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje są- jungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kurioms progoms įteikti bet kam: sveiktinai ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

ALGIRDO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE

KRAŠTUOSE

Nuotaikingai aprašyti atsiminimai

iš kelionių po:

- MEKSIKĄ
- MALAZIJĄ
- SINGAPORĄ
- JAPONIJĄ
- HONG KONGĄ
- KINIJĄ
- THAI

Autorius su dail. J. Pautienimi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA
Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar pridėda .72 valstijos mokesčio

Po sekmadienio šv. Mišiu Union Pier „Gintaro“ vasarvietėje. Iš kairės: kun. Juozas Vaišnys dr. Auširienė, agr. Juozas Galinis, Kronas, Suzana Galinienė, Vyt. Kasniūnas, Rūta Arbiene. Nuotr. Edv. Vengiansko

KODĖL JIE NEPANAUDOJA TURIMOS JĖGOS?

Tarp kitų žinomų žurnalistų klausia ir stebisi atsargos generolas Lane: „Amerikiečiai, kilę iš pavergtų tautų, valstybių. Jų čia daug. Susiorganizavę galėtų visą Amerikos politiką pakreipti sau palankia linkme“. Taip maždaug samprotauja gen. Lane.

Linas Kojelis Daytona Beach Birželio minėjimo kalboje teigė, kad mūsų reikalai maži bojami Kongrese ir vykdomoj valdžioj. Jis įtaigavo jungtis į Amerikos politiką, o svarbiausia susiorganizuoti Pavergtųjų tautų komitetams į stiprų vienetą.

Ar tas įmanoma? Europos Pavergtųjų tautų atstovai ir Amerikoj kartas nuo karto tebeprisimena savo kaimyninius turėtus ar tebeturimus ginčus. Pasitaiko ir tautinių sovinių apraiškų ar bent pastangų visur pirmauti, kai kur ir nebesiskaityti su mažesne tautine grupe ar grupėmis.

Miami kubiečių yra daugiau kaip pusė milijono. Jie čia gali ir sugėba prezidentą, jau neminint kitų politikų, atsikviesti į savo rengiamas šventes. Tais atvejais praverstų būtų pasirodyti ir kitų tautų atstovams su savo tautinėmis vėliavomis. Bet jie nepasikviečia. Į komitetą ir minėjimus ateina tik keli atstovai. Nesima ir komitetui vadovauti. Mat, jie čia gali ir patys vieni savo tautinius rūpesčius kelti.

Miami komitetui ar ne 25 metus vadovauja vengras,

puoselėdamas savo siaurus poreikius. Dėl rutininio veiklos organizavimo būdo, jo vadovaujami minėjimai vis darosi blankesni. Šiais metais nebesulaukta TV, radijo ar bent spaudos dėmesio. Rinkiminiai metai, tačiau nepisivilota kandidatų nė į gubernatorius kaip ir į svarbias varžybas į senatorius bei kongresmanus.

Negana to, norėta išvengti lietuvių atstovo žodžio minėjimo. Tik Anitos Karns kieto užsispyrimo dėka ji išsikovojo teisę pakalbėti, ateidama net iš salės gilumos. Jos jautrus pasisakymas lietuvių tautos reikalais dalyvių buvo kartkartėmis plojimais priimtas ir su didžiausiu prielankumu palydėtas. Su apgailestavimu tenka priminti, kad kunigas lenkas išdrįso maldą kalbėti lenkiškai.

Tokios užuominos liudytų sunkumus Amerikoj centralizuotai jungtis. Tačiau Anitos Karns ir kitų kalbėtojų buvo siūlomas susijungimas ir veiklą tęsti ištisus metus, nes liečiantys įvykiai iškyla vis nauji ir naujais reikalais. „Draugo“ „Akademines Prošvaitesė“ Tomas Dundzila įdomiai pavaizduoja šiais metais susitikimus su senatorių įstaigomis OSI reikalais. Čia bene naudingiausia jo patirtis, kad „politikoje ne daug kam rūpi, kur tiesa, bet visiems svarbu pasiegti taip, kaip senatorių rinkėjai pageidauja ir reikalauja...“

Taigi politikieriams balsai

gimus, nes anksčiau gyveno Melrose Parke. Atsilankė ir Bendoraičių šeima iš Addison, Ill., su mama Didžbaliene.

Pasistiprinę lietuviškais pietumis, atsigaivinę šaltais gėrimais, mėgino savo laimę sukamam „Laimės rate“. Ištraukus bilietus didžiū laimėjimų laimėtojais buvo A. Repšienė, P. Pažerūnas ir V. Klemka. Ir taip bendraujant, šnekučiuojant praslinko graži vasaros sekmadienio popietė, o klubo iždas pasipildė pelnu.

Pirmininkas A. Sinkevičius džiaugiasi pasisekusia gegužine, dėkoja visiems atsilankiusiems ir parėmusiems klubo veiklą. Ypatinga padėka N. Poderienei, Z. Sinkevičienei ir E. Černienei už pagaminimą maisto, kurio dalį jos paaukojo L. Puodžiūnienei, O. Junkevičienei ir A. Tautkienei už paaukotus pačių keptus pyragus. Ch. Uliui už tvarkymą baro, o O. Mejeriui ir J. Čerņiui už padėjimą sutvarkyti vietas ir stalų ir visiems aukojusiems daiktus „Laimės ratui“.

(E.Č.)

Reaganas nevardino ne tik Sovietų Sąjungos pavergtų valstybių ar tautų, bet ir jos dominuojamų valstybių. Kadangi be tų tautų, valstybių pilnos laisvės negali būti tikros taikos, turime masiškai reikalauti prezidento šį klausimą neatlaidžiai kelti galimoj būsimoj konferencijoj.

Pavergtųjų balsą turi išgirsti ir Amerikos partijos bei jų siūlomi kandidatai į įvairius valdiškus postus. Taigi, nežūrint į visokius galimus sunkumus, jungimosi klausimas

neatidėliojant keltinas visu rimtumu. Ar tas nebūtų naujas ir geresnis veiklos būdas, negu, anot A. Balašaitienės, pasisveikinimai — pasilinkiojimai įvairių suvažiavimų, seimų, už vis labiau, visokiariopų sukakčių progomis?

Petras Silas

Žmogus, kuris niekuo kitu negali pasigirti, kaip tik savo proseneliais, yra panašus į bulvę: jo geriausiaji dali yra po žeme.

Th. Overbury

Mielos draugės tėveliui

A.†A.

LIONGINUI LEKNICKUI

mirus, reikiame gilią užuojautą ir liūdesį MEILEI LEKNICKAITEI-MICKIENEI ir jos šeimai bei giminėms.

Mara ir Kazys Almenai
Angelė ir Ross Bailey
Vida ir Romas Čejauskai
Aldona ir Stepa Kinduriai
Teresė ir Algimantas Landsbergiai
Regina ir Alfonsas Petručiai

Mylimam tėveliui mirus, mūsų Židinio narę MEILĘ LEKNICKAITE-MICKIENĘ ir jos šeimą bei gimines

giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Washingtono Skautės Židinietės

MYLIMAM VYRUI

A.†A.

VINCUI PUODŽIUKAIČIUI

mirus, mūsų mielai narei JULIJAI PUODŽIUKAI-TIENEI reikiame giliausią užuojautą.

Liet. Moterų klubo federacijos
(Waterburio skyrius)

A.†A.

PETRUI JANUŠKAI

mirus, jo žmonai BIRUTEI su šeima, broliams VINCUI ir MYKOLUI ir seseriai MARIJAI KRIAUCIŪNIENEI reikiame nuoširdžiausią užuojautą.

Liucija Petrikonienė
Gražina ir Jonas Stankūnai

A.†A.

ANDRIUI LAUKAIČIUI

mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai REGINAI, broliams VACLOVUI ir KAZIUI nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Juozas Vaičūrgis
Sofija ir Kajetonas Šidlauskai
— Buvę kaimynai Šilenuose.

JONAS PUZINAS

RINKTINIAI RAŠTAI I PROISTORĖ

„Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusį proistorė ir gerai susipažinusi su jo paskebtaisiais darbais“ — taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris akvyrus: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl. Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lietuvos tautistikos instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

A.†A. Kun. Juozas Beleckas, S.J.

Mirė Zolinės rytą Chicagos lietuvių jėzuitų namuose. Gimė 1905 m. Linkuvoje, 1924 m. baigė Šiaulių gimnaziją ir įstojo į jėzuitų ordiną. Po studijų Olandijoje ir Vokietijoje dėstė Kauno jėzuitų gimnazijoje ir redagavo „Misijas“. Kunigu įšventintas Innsbrucke 1938 m., Romos universitete įgijo germanistikos daktarata. Nuo atvykimo į JAV 1946 m. dėstė vokiečių kalbą Scrantone, Pa., St. John's, N.Y., De Paul ir Loyolos universitetuose. Išėjęs į pensiją dar kapelionavo liginėse.

Lieka giminės Lietuvoje ir seserė Gertrūda Slaby su šeima Wisconsin.

Buvo pašarvotas Lietuvių jėzuitų koplyčioje Chicagoje sekmadienį, rugpjūčio 17 d., po laidotuvių Mišiu koplyčioje rugpjūčio 18 d. palydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Dėkojame už maldas, šv. Mišiu aukas ir užuojautas.

Lietuviai jėzuitai.

Lietuvos Kariuomenės kūrėjai-savanorai

A.†A.

STASEI STATKEVIČIENEI

mirus, jos šeimai, giminėms, draugams, pažįstamiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Liet. Kariuom. kūr. s-gos
Chicagos VD skyriaus valdyba
ir nariai

A.†A.

STASEI STATKEVIČIENEI

mirus, jos dukterims ELENAI ČIŽINAUSKIENEI ir NIJOLEI KAVECKIENEI, pusbroliams PETRUI ir ALFONSUI KIRŠINAMS ir jų šeimoms užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Valerija ir Juozas Vaičūrgiai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Mūsų kolonijos

Melrose Park, Ill.

PASISEKUSI GEGUŽINĖ

Išaušo gražus, saulėtas sekmadienio rytas, tartum kviesdamas visus praleisti laiką gamtoje. Tai yra rugpjūčio 3 d., kada ruošiamas Melrose Parko ir apylinkės Amerikos lietuvių klubo gegužinė. Pirmininkas Algis Sinkevičius su vyrų pagalba nuo ankstyvo ryto tvarkė ir dėstė stalus Maywood Grove no. 2, netoli Des Planes upės.

Susirinko gražus būrelis narių ir svečių. Paskaitė skelbimą apie rengiamą gegužinę „Drauge“, atvyko pasižvalgyti Jonas ir Elzė Indriūnai iš Roselle, Ill. Patiko jiems mūsų draugystė ir įstojo nariais į klubą. Atsilankė buvęs ilgametis klubo valdybos narys J. Utara ir A. Repšienė. Nors abu gyvena Chicagoj, bet pasiilko klubo nariais ir uoliai lanko susirinkimus ir paren-

APLINK MUS

x Dr. Robertas Juozas Maciūnas, dr. A. ir dr. G. Maciūnų sūnus, užbaigė neurochirurgijos kursą Mayo klinikoje. Dr. R.J. Maciūnas pradės dirbti akademinį darbą kaip asistuojantis profesorius neurochirurgijos katedroje Vanderbilt universitete Nashville, Tenn. Džiaugiamės, kad dar vienas Chicago jaunuolis pasekė savo tėvo profesijai.

x Anton Valukas, JAV prokuroras, kalbės rugpjūčio 19 d., antradienį, 7:30 val. vak. St. Rita mokyklos alumnų salėje, 6310 So. Claremont Ave. Jo tema yra „Laisvė ir teisingumas visiems“. Visi kviečiami paskaitos pasiklausyti.

x Žibutės Lietuvninkaitės ir Prano Pranckevičiaus užsakai prieš moterystės sakramentą eina Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

x Anettos Zurlytės su Wayne Dumas užsakai prieš santuoką eina Nekalto Prasišėdimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

x Kazimiero ir Julijos Bubinių namas Beverly Shores buvo įtrauktas apžūrijimui į 7 gražiausių namų sąrašą. Praėjusį sekmadienį namą aplankė per šimtą lankytojų. Kambariai išpuošti lietuvių meno kūrinių, gintaro ir tautodailės darbais.

x Marija Vilutienė, Beverly Shores Lietuvių klubo vicepirmininkė, praves laimėjimo klubo rengiamoje gegužinėje, kuri bus rugpjūčio 24 d. 1 val. p.p. Jonynų sodyboje.

x St. Balzeko Lietuvių kultūros muziejus naujose patalpose, 6500 So. Pulaski Rd., Chicagoje, bus atidarytas rugsėjo 14 d. Privatus kvietiesiems šampanas bus nuo 12 iki 1:30 val. Iškilmės prasidės 2 val. p.p. Naujose patalpose bus ne tik muziejus ir meno galerija, bet taip pat ir salės susirinkimams bei renginiams.

x Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų gegužinė bus šį sekmadienį, rugpjūčio 24 d., Šaulių namuose Brighton Parke. Pradžia 12 val. Visi kviečiami dalyvauti ir pasidžiaugti gera nuotaika.

x Patikslinimas Alfonsas Nakas pareiškia, kad Mano rašiny apie leidinį „Dainava 30“ („Draugas“, 1986.VIII.14) įsivėlė būtina taisytina klaida. Minint Rožę Kraučūnienę, išspausdinta: „Ideta ryški portretinė velionės nuotrauka ir „puslapis žodžių“ apie jos asmenybę“, turėjo būti: „puskapis žodžių“. Kadangi rašiny kibau prie leidinio kalbos klaidų, šia proga primenu, kad „Trečiajam pašnekėsy...“ taškas ant e atsidaro spausdinant (turi būti pašnekėsy).

x Reikalingas sąskaitininkas (bookkeeper) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Skambinti Mutual Federal Savings, tel. 847-7747. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. v.
Tel. 434-9655

x Septintasis teatro festivalis rengiamas 1986 m. lapkričio 28-30 d. Chicago Jaunimo centre. JAV Kultūros taryba festivaliui vadovauti pakvietė Petrą Petrutį. Rengimo komiteto nariai: Vanda Aleknienė, Simas Jokūbaitis, Leonas Narbutis ir Vytautas Šumskis. Šiuo metu sudaromos komisijos atskiriems festivalio reikalams. Teatro festivalio rengimui talkininkauja JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, kuriai vadovauja Birutė Vindašienė. Rengimo komitete apygardos valdybai atstovauja Danutė Račiūnaitė. Visais teatro festivalio reikalais prašoma kreiptis į Petrą Petrutį Margučio radijo adresu.

x Dvidešimtoji mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė prasidėjo šį sekmadienį, rugpjūčio 17 d., Dainavoje. Jai vadovauja Juozas Masilionis, Chicago aukštesniosios lit. mokyklos direktorius. Užsiregistravo apie 90 dalyvių. Per visą savaitę bus 18 paskaitų ir lietuvių kalbos pamokos. Prie mokytojų yra prisiglaudę lietuviškai nemokantiems kursai, kuriems vadovauja Br. Krokys.

x Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos valdybos pirmininkas dr. Leonas Kraučeliūnas š.m. rugpjūčio 24 d., sekmadienį lankysis Detroito ir dalyvaus Detroito skyriaus metiniame susirinkime. Kartu vyks ir Irena Kraučeliūnienė.

x „Lietuvos bažnyčių“ knygų autorius šiuo metu baigia ruošti spaudai paskutinį šio serijinio veikalą tomą, kuris skirtas Kasiadorių vyskupijai. Antroje knygos dalyje bus atspausdinti jau išleistuose tomuose pastebėtų klaidų atitaisymai, patikslinimai ir aprašymai tų bažnyčių, kurios dar koplyčių, kurios dar nebuvo paskelbtos. „Lietuvos bažnyčių“ skaitytojai, pastebėję išvėlusius klaidas bei netikslumus, o taip pat turį dar nepaskelbtų bažnyčių — koplyčių nuotraukų, prašomi rašyti autoriui adresu: Bronius Kviklys, 5747 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

x Kun. Antanas Bartašius, Paterson, N.J., Marija Gliudienė, West Covina, Cal., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo dienaščio stiprinimui po 20 dol. auką. Labai dėkojame už mielas aukas.

x Inž. Kazimieras Pocius, „Vilties“ draugijos pirmininkas, vyksta į Clevelandą, kur dalyvaus Vliko organizuojamame veiksnių ir organizacijų pasitarime dėl rudenį įvykstančios saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Venoje, Austrijoje. Rudenį jis vyks į Vieną ir Londoną.

x Bronė Gruodis, Aleksandra Šaulys, dr. Ona Mironaitė, Philomena Peleckas, Juozas Mažeika, E. Barsketis, Elizabeth Skinderis, Malvina Zdanavičienė, Mrs. A. Snarskis, visi iš Chicago, įvairiomis progomis atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

x Marius Kiela, Chicago, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka dienaščio stiprinimui. Nuoširdus ačiū. M. Kiela, žinomas Chicago prekybininkas, neseniai grįžo iš Floridos ir vėl, kiek sąlygos leidžia, talkininkauja žmonai Emilijai, kuri veda Neringos restoraną.

x J. Matusevičius, Evans-ton, Ill., Bronė Tarutis, Wil-lowic, Ohio, On Semal, St. Petersburg Beach, Fla., Adol-fas Čempė, Waterbury, Conn., Juozas Jagėla, Toronto, Ont., Kanada, John V. Lopatauskas, Santa Monica, Cal., Bronius Juška, Kenosha, Wisconsin, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Labai dėkojame. Br. Juška, mūsų bendradarbis, išreiškė padėką „Draugo“ renginių komitetui už daromą „Draugui“ gerą darbą.

x 17 dienų kelionė į Lietuvą spalio 13 d. tiktai \$1,545.00 iš Chicago. 11 dienų Lietuvoje. Vietų skaičius ribotas, todėl prašau tuojau registruotis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787. (sk.)

Ottawas „Rūtelė“ ansamblis dainuoja LFB studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje. Vadovė Rūta Kličenė, akompaniatorė Loreta Lukšūtė, dainininkės — Vida Balsevičiūtė, Silvija Jurgutytė, Rasa Jurkutė, Rūta Jurkutė ir Lina Radžiūtė. Nuotr. Jono Urbono

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV IR KANADOS LFB STOVYKLA DAINAVOJE

Rugpjūčio 8 d. darbotvarkėje pamaldos, pusrūčiai ir rytinis posėdis tik LFB savo organizaciniams reikalams svarstyti. Atidarė J. Mikonis, vadovavo Algis Raulinaitis. Pirmiausia buvo iškelta būsiosios LFB konferencijos klausimas. Ji įvyks Chicagoje rugsėjo 26-28 dienomis. Dauguma posėdžių vyks Jaunimo centre. Dalyvaus ir vysk. P. Baltakis. Vėliau svarstytas vasaros stovyklos vietas klausimas ir buvo pranešimai iš sambūrių veiklos. Pasidžiaugta, kad atgavintas sambūris Toronte. Kalbėjo naujasis „Į Laisvę“ redaktorius J. Baužys, ragindamas visus rašyti į savo žurnalą.

Padarė pranešimą ir „Į Laisvę“ fondo pirm. dr. K. Ambrozaitis. Pranešė, kad fondas išleido penkis J. Brazaičio raštu tomus, o dabar redaguojamas ir šeštasis. Spaudoje Juozo Keliočio atsiminimų knyga, atkeliavusi per geležinę uždangą. Baigiami rašyti dar du veikalai — J. Brazaičio biografija dr. Kest. Girmiaus „Lietuvos partizanų kovos“. Projektuojama išleisti V. Vaitiekūno raštus.

Po pietų 4:30 v. salėje vyko viena iš įdomiausių paskaitų, būtent Algimanto Gurecko tema „Nauji posūkiai lietuvių santykiuose su lenkais“. Pirmininkaujantis Vyt. Vardys savo žodyje visus supažindino su prelegentu A. Gurecku. Studijavęs Vilniuje teise, ilgai dirbo paštu valdyboje, įsigijo gerą praktiką ryšiuose su valdžios įstaigomis. Tai neoficialus „Užsienio reikalų ministeris“. A. Gureckas pateikė savo paskaitą kondensuota forma.

Svarstėm lenkų pogrindžio naujusėjimus santykiuose su savo kaimynais. Už rytines žemes Lenkijai buvo atlyginta iš Vokietijos atimtomis teritorijomis: Silezija, Pomeranija ir didesne dalimi Rytprūsijai. Šventasis Sostas 1927 m. visas šias buvusias Vokietijos žemes priskyrė prie Lenkijos bažnytinės provincijos, kartu palikdamas buvusias rytines Lenkijos teritorijas prie Lenkijos bažnytinės provincijos. Prie to dar pridėjo ir Mažąją Lietuvą su Karaliaučium, specialią rusų valdomą teritoriją, kur nėra nė vienos katalikų bažnyčios ir nė vieno lenko. Tikinčiuosius lietuvius aptarnauja kunigai iš Lietuvos. Tokiu būdu visa prie Lenkijos bažnytinės provincijos priskirtoji teritorija sutampa su dalies lenkų siekiama „Didlenkija“. Ši teritorija apima didesnę plotą kaip Vokietija, ji būtų trečioji Europos valstybė savo didumu po Sovietų Sąjungos. Tačiau kelios lenkų pogrindžio organizacijos, siekdamos pagerinti savo santykius su rytiniais kaimynais, pasisako už dabartines sienas rytuose, palikdamas Vilnių lietuviams, Lvovą ukrainiečiams ir gudų žemes gudams. Tačiau „Solidarumas“ nepasisakė dėl rytinių sienų. Lenkus sukrėtė kaimynų abejingumas dėl „Solidarumo“ uždarymo ir lietuvių bei ukrainiečių išėjimas prieš lenkų siekius panaikinti Jaltos susitarimus. Tad lenkų pogrindis siekia glaudaus bendradarbiavimo su latviais, estais, lietuviais, ukrainiečiais ir gudais, užtikrinant mažumų teises. Tačiau lenkų egzilinę vyriausybę Londone ir JAV lenkai siekia pasilaikyti iš vokiečių atimtas žemes ir atgauti jų buvusias rytines teritorijas.

Vėliau buvusiose diskusijose visi tam pritarė ir siūlė Lietuvos krikšto jubiliejus proga tą klausimą popiežiui pateikti. Kas įdomu, kad tuo reikalu ir Lietuvos vyskupai net du kartus kreipėsi į popiežių Paulių VI, prašydami pertvarkyti Vilniaus arkivyskupijos klausimą. Bet lenkų įtaka Vatikane yra labai stipri, ir popiežius nieko nedarė.

Vakare 8:30 v. stovyklautojai vėl susirinko salen. J. Mikonis vakarui vadovauti pakvietė Ingridą Bublį. Ji su jaunuimo pagalba paruošė montažą, skirtą kovojusiems už laisvę. Montažas susidėjo iš dainų ir deklamacijų. Dalyvavo Audrius Polikaitis su akordeonu, Karigaila Petrušis, Marijus Gražulis ir Laura Gražulytė iš Detroito, Aida ir

Rama Bulytės iš Clevelando ir Rūta Vardyte iš Oklahomos. Pranešėjas buvo Karigaila Petrušis. Sudainuota „Teviskėle“ ir kitos dainelės, deklamuota B. Brazdžionio ir kitų poetų patriotinė kūryba. Pakviestas Pilypas Narutis priminė, kad prieš 45 metus 1941 m. birželio 23 d. iš Kauno radifono vėl suskambėjo Lietuvos himno garsai, ir paskelbta atstatoma nepriklausoma Lietuvos valstybė. Gausios sukilėlių aukos — net 4,000 išpirko tautai laisvę, bet neilgam. Vėliau Kalanta šaukė „Laisvė Lietuvai“. Laisvė žmogui yra brangesnė negu gyvybė. Kanklėmis skambino ir deklamavo abi Bulytės. Programa užbaigta, visiems sugiedant „Lietuva brangi“.

IŠ ARTI IR TOLI

J.A. VALSTYBĖSE

— Lietuvos Šaulių sąjunga parėmė Americans for Due Process darbą įsigydamai didelį kiekį šios organizacijos išleistos knygos „Soviet Evidence in North American Courts, kurią parašė adv. Povilas Žumbakis. Šaulių deka šios knygos buvo tada dalinamos Dainavos moksleivių ateitininkų stovykloje ir Rako skautų stovykloje. OSI tema abiejose vietose kalbėjo ir jaunimą paskatino veiklai adv. P. Žumbakis. Jaunimas entuziastiškai pažadėjo kreiptis į savo kongresmanus ir senatorius ir iškelti OSI problemas. Jie pasiuntė po vieną knygą savo valdžios atstovui ir gavo antrą egzempliorių parsivežti sau namo.

— Argentinos Lietuvių Susivienijimas nuo gegužės mėnesio turi kiekvieną šeštadienį nuo 3:30 iki 4:30 val. lietuvių kalbos suaugusiems kursas. Pamokoms vadovauja Algimantas Rastauskas.

— Motinos dieną paminėjo Lietuvių Centras gegužės 4 d. Apie motinas lietuviškai kalbėjo Silvija Ruplėnaitė, ispaniškai — Patricia Kairytė. Buvo jaunujų pasirodymas, kurį suorganizavo Silvija Ruplėnaitė ir Analijs Gaidimaukaitė, padėjo suorganizuoti Birutė I. ratėnienė, Morta Aglinskienė, Norma Bentacourt ir Aided Viskaitienė. Jaunujų pasirodymą paaikšino Kristina Katinaite. Buvo pagerbtos motinos — Anastazija Rudienė, Violeta Gadimauksienė ir Morta Grigonienė. Minėjimą uždarė ir padėjo pirm. J. Pulikas.

ARGENTINOJE

— A. a. Rožė Sinkevičiūtė Andriuskevičienė, 85 metų amžiaus, mirė sausio 25 d. Argentinoje gyveno nuo 1928 metų. Nulūdimė liko keturi vaikai su šeimomis, aštuoni anūkai ir keturi proanūkai.

VAK. VOKIETIJOJE

— Atstatomos Rennhof sudegusios pilies ir Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabučio stogo uždėjimo proga lyg ir vainiko uždėjimas buvo, kai susirinko gimnazijos mokytojai, mokiniai, statybos darbininkai ir valdžios bei televizijos atstovai. Buvo pasakyta kalbų ir sudaužytas šampano butelis. Paskui darbininkams statybininkams buvo vakarienė ir alus.

— A. a. Viktorija Pileckaitė Urbonienė, 88 metų amžiaus, mirė perėitų metų gruodžio 12 d. Buvo kilusi iš Kalesninkų km., Alytaus apskr. Gyveno Sarandi priemiestyje. Palaidota Avellanados kapinėse. Nulūdimė liko svainė ir broliavaikai.

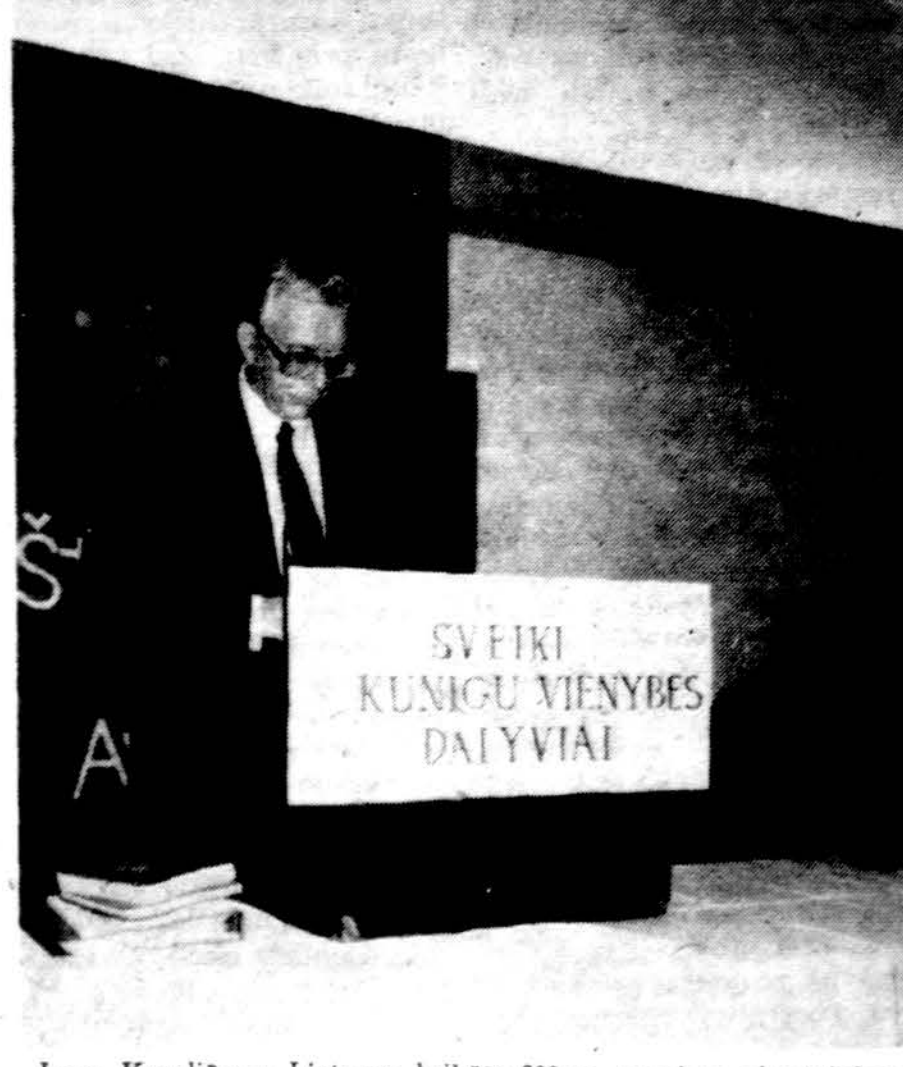
— Bad Zwischenahn Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vaitiekus Federavičius atšventė savo 90 metų gimtadienį, kurio proga gavo sveikinimus iš savivaldybės vadovų, išeikusių garbės raštą, ir iš savųjų. Bad Zwischenahn apylinkės vardu sveikinimo išd. Mockevičius, vokiečių katalikų parapijos klebonas ir gimines. Taip pat jis susituokė su 1984 m. išok. Lietuvos atvykusia Juzefa Šarapnickiene; juos sutuokė kun. P. Girčius ir kun. V. Šarka. Iš Kanados buvo atvykę sūnus ir duklė su vyru. Tarp svečių puotoje buvo lietuvių ir vokiečių kunigai ir kiti artimieji. Skambėjo lietuviškos dainos.

— A. a. Rozalija Balnytė-Praniauskienė, 85 metų amžiaus, mirė sausio 22 d. Temperley mieste. Buvo kilusi iš Utenos, Argentinoje gyveno nuo 1928 metų. Liko tik anūkas dr. Gustavas Praniauskas. Palaidota Lomas de Zamora kapinėse.

— Stuttgarto LB apylinkė savo susirinkime išsirinko naują apylinkės valdybą, pirmininkaujant susirinkimui inž. Vytautui Truncui, sekretoriaujant Marytę Šulcienę. Naują valdybą sudarė pirmininkas Edgardas Šulcas, vicepirmininkas Kazimieras Senkus, sek. Marytė Šulcienė ir narės Zinaida Glemžienė ir Sofija Baulienė. Veiklos apžvalgą padarė kun. K. Senkus. Kontrolės komisijon išrinkti Martynas Mileris ir Vytautas Truncas.

A.P. Bagdonas

— Alina Grinienė 70 gimtadienio proga pirmiausia buvo pasveikinta Huettelfelde Europos Lietuvių studijos rengti komiteto posėdyje. Kalbą pasakė ir pasveikino įteikdamas dovaną — juostą su užrašu „Ponytė 70“ inž. J. Sabas. Taip pat kalbėjo Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas. Vokietijos moterų klubo federacijos ir Romuvos moterų klubo pirmininkė Eugenija Lucienė su Vida Sabiene ją pasveikino ir įteikė rožių puokštę. Su dovanomis jubilieatę pasveikinti atvyko berniukų bendrabučio vedėjas Vainis Aleksa ir mokyt. Laima Sidrytė, kurie greitai laiku susituokia Amerikoje. Visiems buvo sugiedota II-giausių metų.

Jonas Kavaliūnas, Lietuvos krikšto 600 m. rengimo pirmininkas, daro pranešimą Liet. Kunigų Vienybės seime. Nuotr. V. Rimšelio

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 9 v. r. iki 1 val. d.